سُورَةُ العَنكَبُوتِ

ស្វូរ៉ោះត៌ ២៩

អាល់-អ្ពុន់កាប្វូត

سُورَةُ العَنكَبُوتِ

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ ២៩ អាល់-អ្ការ៉ាប៊ីត

"អាល់-អ្ការ៉ាប៊ីត" ប្រែថា "ពីងពាង" ។ មាន ៦៩ អាយ៉ាស្ទ ។

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ទី ៨៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីបានដាក់ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះចុះមកនៅឯម៉ាក់កាស្ទ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْعَنْكَبُوتِ وَ الرُّومِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ لَيْلَةَ ثَلاَثٍ وَ عِشْرِينَ فَهُوَ – وَ اللَّهِ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ – مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، لاَ أَسْتَثْنِي فِيهِ أَبَداً، وَ لاَ أَخَافُ أَنْ يُكْتَبَ عَلَيَّ فِي يَمِينِي إِثْمٌ، وَ إِنَّ لِهَاتَيْنِ السُّورَتَيْنِ عِنْدَ اللَّهِ مَكَاناً».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠١ ؛ ثواب الأعمال: ١٠٩ ، مجمع البيان ٨:٤٢٥)

១. [...] អាប៊ូ បាស្ស្ទ្ធ៊ីរបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ថា អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ស៊ីសន្ដិសុខ និងសន្ដិភាពមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស្ស្ទ្ធ៊ីរ៉ោះតុ៌ អាល់-អ្ការ៉ាប៊ីត និង ស្ស្ទ្ធ៊ីរ៉ោះតុ៌ អារ-រូម ក្នុងយប់ទីម្ភៃបីខែរ៉ម៉ាដ្ឋន សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៉ូអ៊ីយ អ្នកនោះនឹងបាននៅក្នុងចំណោមអ្នកឋានសួគ៌ មិនចាកចេញពីឋានសួគ៌នោះឡើយ ហើយអ្នកនោះនឹងមិនខ្លាចគេចារបាបណាមួយនៅលើដៃស្ដាំខ្លួនឡើយ ។ សម្រាប់ស្ស្ទ្ធ៊ីរ៉ោះតុ៌ទាំងពីរនេះមានកន្លែងមួយនៅក្បែរអល់ឡោះហ្ស៊ី ។" (ثواب الْعمال: 109, مجمع البيان 8: 425)

***

2. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ) رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ عَشْرُ حَسَنَاتٍ بِعَدَدِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ، وَ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقَاتِ وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ شَرِبَ مَاءَهَا زَالَتْ عَنْهُ جَمِيعُ الْأَسْقَامِ وَ الْأَمْرَاضِ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠١ ؛ ...صدر الحديث في مجمع البيان ٨:٤٢٥)

២. [...] គេបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស្ស្ទ្ធ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់សម្រាប់ខ្លួនឯងស្មើនឹងចំនួនអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាស្រី និងចំនួនពួកលាក់ពុតប្រុសនិងពួកលាក់ពុតស្រី គុណនឹងដប់ដង ។ អ្នកណាសរសេរស្ស្ទ្ធ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ ហើយផឹកទឹកវា ជម្ងឺនិងរោគទាំងឡាយនឹងជាសះស្បើយពីអ្នកនោះ ដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី ។" (صدر الحديث في مجمع البيان 8: 425)

***

3. و قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «مَنْ كَتَبَهَا وَ شَرِبَهَا زَالَ عَنْهُ حُمَّى الرِّبْعِ وَ الْبَرْدُ، وَ الْأَلَمُ، وَ لَمْ يَغْتَمَّ مِنْ وَجَعٍ أَبَداً إِلاَّ وَجَعُ الْمَوْتِ الَّذِي لاَ بُدَّ مِنْهُ، وَ يُكْثِرُ سُرُورَهُ مَا عَاشَ وَ شُرْبُ مَائِهَا يُفَرِّحُ الْقَلْبَ، وَ يَشْرَحُ الصَّدْرَ، وَ مَاؤُهَا يُغْسَلُ بِهِ الْوَجْهُ لِلْحُمْرَةِ وَ الْحَرَارَةِ، وَ يُزِيلُ ذَلِكَ وَ مَنْ قَرَأَهَا عَلَى فِرَاشِهِ وَ إِصْبَعُهُ فِي سُرَّتِهِ، يُدِيرُهُ حَوْلَهَا، فَإِنَّهُ يَنَامُ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ إِلَى آخِرِهِ، وَ لَمْ يَنْتَبِهْ إِلاَّ الصُّبْحَ بِإِذْنِ اللَّهِ

تَعَالَى».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠١ ؛ خواص القرآن: ٥ «قطعة منه»)

៣. អាល់-ស្វ៉ាឌិក្ជ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរស៊ូរ៉ោះត៍នេះ ហើយផឹកទឹកវា មូលហេតុដែលបណ្ដាលឲ្យមានរោគគ្រុនក្ដៅ រោគគ្រជាក់ អាការឈឺចុកចាប់ នឹងបាត់អស់។ អ្នកនោះនឹងមិនត្រូវរោគឈឺចុកចាប់បៀតបៀនឡើយ លើកលែងតែអាការឈឺចុកចាប់នៃសេចក្ដីស្លាប់ ពីព្រោះវាមិនអាចចៀសបានឡើយ។ អ្នកនោះនឹងរីករាយជាញឹកញយក្នុងជីវិតអ្នកនោះ។ ផឹកទឹកស៊ូរ៉ោះត៍នេះធ្វើឲ្យចិត្តត្រេកអរ ធ្វើឲ្យទ្រូងស្រឡះទូលាយ។ ងូតទឹកស៊ូរ៉ោះត៍នេះធ្វើឲ្យបាត់ស្នាមក្រហមនិងកម្ដៅ។ អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉ោះត៍នេះពីលើកន្លែងដេក ហើយយកម្រាមដៃគូសជុំវិញផ្ចិត អ្នកនោះនឹងដេកលក់ពីដើមយប់ដល់ចុងយប់ មិនភ្ញាក់ទេ លុះដល់ពេលព្រឹក ដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ៊្ញ عزّ وجلّ។"
(خواص القرآن: 5 «قطعة منه»)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ៊្ញ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី។

الٓمٓ ١

១. អាលិហ្វ ឡាំ មីម។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១

1. [ثُمَّ] قَالَ: وَ قَالَ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: ثُمَّ اَلْأَلِفُ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ قَوْلِكَ «اَللَّهُ» دُلَّ بِالْأَلِفِ عَلَى قَوْلِكَ: اَللَّهُ. وَ دُلَّ بِاللاَّمِ عَلَى قَوْلِكَ: اَلْمَلِكُ اَلْعَظِيمُ، اَلْقَاهِرُ لِلْخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَ دُلَّ بِالْمِيمِ عَلَى أَنَّهُ اَلْمَجِيدُ [اَلْكَرِيمُ] اَلْمَحْمُودُ فِي كُلِّ أَفْعَالِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٦٣)

១. អាល់-ស្វ៉ាឌិក្ជ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "'អាលិហ្វ' ជាតួអក្សរមួយតួក្នុងចំណោមតួអក្សរក្នុងសម្ដីរបស់លោកដែលថា "អល់ឡោះហ៊្ញ" ជាកសិណសាក្សីពេលលោកថា 'អល់ឡោះហ៊្ញ'។ 'ឡាំ' ជាការប្ដេជ្ញាពេលលោកថា "ព្រះមហាក្សត្រដ៏ឧត្ដុង្គឧត្ដម ព្រះដ៏មានព្រះសព្វានុភាព ព្រះដែលបង្កើតសព្វសារពើ។" ឯការប្ដេជ្ញាដោយតួអក្សរ 'មីម' នោះគឺ៖ "ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មហារុងរឿង គឺព្រះដ៏មានព្រះការុញ្ញហឫទ័យ ព្រះដែលជាទីសក្ការបូជាគ្រប់វិស័យ។" (តាហ្វសៀរ អ៊ីម៉ាំ ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី ហ្វាឌីស្ហ ៣៣) 3:1, 31:1-5

***

2. فِي كِتَابِ مَعَانِي اَلْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ اَلثَّوْرِيِّ عَنِ اَلصَّادِقِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: أَمَّا «الم» فِي أَوَّلِ اَلْبَقَرَةِ، فَمَعْنَاهُ أَنَا اَللَّهُ اَلْمَلِكُ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ١ , الصفحة ٢٦)

២. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអ៊ានី អាល់-អាក់បារ យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ ស៊ុហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ អាល់-ស្សៅរី គេបានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ស្វ៉ាឌិកصلوات الله عليه والسلامដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាឌីស្ស វែងមួយថា៖ "ឯ *"អាលិហ្វ ឡាំ មីម"* នៅដើម "អាល់-បាក៏រ៉ោះត៍" នោះមានអត្ថន័យថា៖ "អញ អល់ឡោះហ្វ៍ ព្រះមហាក្សត្រ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២ ហ្វាឌីស្ស៤)

***

3. وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: «الم» هُوَ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ اِسْمِ اَللَّهِ اَلْأَعْظَمِ اَلْمُقَطَّعِ فِي اَلْقُرْآنِ، اَلَّذِي يُؤَلِّفُهُ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اَلْإِمَامُ، فَإِذَا دَعَا بِهِ أُجِيبَ ذٰلِكَ اَلْكِتابُ لا رَيْبَ فِيهِ هُدىً لِلْمُتَّقِينَ قَالَ: بَيَانٌ لِشِيعَتِنَا اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُقِيمُونَ اَلصَّلاٰةَ وَ مِمّٰا رَزَقْنٰاهُمْ يُنْفِقُونَ قَالَ: مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ يَبُثُّونَ وَ مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ اَلْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ١ , الصفحة ٢٦)

៣. យោលលើបណ្ដាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ អាប៊ូ បាស្សៀរ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلامដែលមានវចនៈថា៖ *"អាលិហ្វ ឡាំ មីម* ជាតួអក្សរក្នុងចំណោមតួអក្សររបស់ព្រះនាមដ៏ត្រចះត្រចង់របស់អល់ឡោះហ្វ៍عزّ وجلّ សរសេរកាត់នៅក្នុងគួរអាន ដែលមានចម្រុះទាំង រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍صلى الله عليه وآله وسلمនិងអ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامនៅក្នុងនោះ ។ ប្រសិនបើអស់ព្រះអង្គعليهم السلامអង្វរបួងសួងដោយតួអក្សរ ទាំងនេះ គេនឹងឆ្លើយតបអស់ព្រះអង្គعليهم السلام ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២ ហ្វាឌីស្ស៥)

***

4. وَ رَوَى أَبُو إِسْحَاقَ اَلثَّعْلَبِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ مُسْنَداً إِلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى اَلرِّضَا عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: سُئِلَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ اَلصَّادِقُ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنْ قَوْلِهِ «الم» فَقَالَ فِي اَلْأَلِفِ سِتُّ صِفَاتٍ مِنْ صِفَاتِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ:

៤. គេបានឲ្យដឹងតមកពី អាប៊ូ អ៊ីសហ្វាក់ អាល់-ស្សាអ៊ាល់ប៊ី នៅក្នុងសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់លោក ដែលថ្លែងតមកពីអ៊ាលីصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ឋ៉ាصلوات الله عليه والسلامថា គេបានសួរយ៉ាក់ហ្វារصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្ំម៉ាដ់ អាល់-ស្វ៉ាឌិក្វصلوات الله عليه والسلامអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៍عزّ وجلّ *"អាលិហ្វ ឡាំ មីម"*។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "'អាលិហ្វ' ប្រកបដោយប្រាំមួយគុណបុណ្យបារមីក្នុងចំណោមគុណបុណ្យបារមី (صفات) របស់អល់ឡោះហ្វ៍عزّ وجلّ គឺ៖

«اَلاِبْتِدَاءُ» فَإِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ اِبْتَدَأَ جَمِيعَ اَلْخَلْقِ وَ اَلْأَلِفُ اِبْتِدَاءُ اَلْحُرُوفِ

-ព្រះ "ដើមដំបូងបង្អស់" (اَلاِبْتِدَاءُ) ។ អល់ឡោះហ្វ៍عزّ وجلّចាប់ផ្ដើមបង្កើតសព្វសារពើ ហើយ 'អាលិហ្វ' ជាតួអក្សរដំបូងបង្អស់ ។

وَ «اَلاِسْتِوَاءُ» فَهُوَ عَادِلٌ غَيْرَ جَائِرٍ، وَ اَلْأَلِفُ مُسْتَوْفِى ذَاتِهِ،

-ព្រះ "ដែលត្រង់" (اَلاِسْتِوَاءُ) ។ ព្រះអង្គត្រឹមត្រូវ និងមិនអយុត្តិធម៌ទេ ហើយតួអក្សរ 'អាលិហ្វ' ជាតួអក្សរត្រង់ភ្លឹង ។

وَ «اَلاِنْفِرَادُ» فَاللَّهُ فَرْدٌ وَ اَلْأَلِفُ فَرْدٌ

-ព្រះ "ឯកោ" (اَلاِنْفِرَادُ) ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ាជាព្រះតែមួយគត់ ឯ 'អាលិហ្ស' ជាតួអក្សរឯកោ ។

وَ «اِتِّصَالُ اَلْخَلْقِ بِاللَّهِ» وَ اَللَّهُ لاَ يَتَّصِلُ بِالْخَلْقِ وَ كُلُّهُمْ يَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ وَ اَللَّهُ غَنِيٌّ عَنْهُمْ، وَ اَلْأَلِفُ كَذَلِكَ لاَ يَتَّصِلُ بِالْحُرُوفِ وَ اَلْحُرُوفُ مُتَّصِلَةٌ بِهِ

-ព្រះដែលជា "ទំនាក់ទំនងរបស់សត្វលោកនឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ា (اِتِّصَالُ اَلْخَلْقِ بِاللَّهِ)" ។ សត្វលោក (សព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ាបានបង្កើតមក) មានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ា ឯអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ាពុំមានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងសត្វលោកនោះទេ ។ សត្វលោកទាំងអស់ត្រូវការព្រះអង្គ ឯព្រះអង្គមិនពឹងផ្អែកលើសត្វលោកនោះទេ ។ 'អាលិហ្ស' ក៏មិនទៅជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអក្សរឯទៀតដែរ ចំណែកឯអក្សរឯទៀតមកទាក់ទងនឹងអាលិហ្ស ហើយដាច់ឡែកពីអក្សរឯទៀត ។

وَ هُوَ مُنْقَطِعٌ عَنْ غَيْرِهِ، وَ اَللَّهُ تَعَالَى بَائِنٌ بِجَمِيعِ صِفَاتِهِ مِنْ خَلْقِهِ، وَ مَعْنَاهُ «مِنَ اَلْأُلْفَةِ» فَكَمَا أَنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ سَبَبُ أُلْفَةِ اَلْخَلْقِ فَكَذَلِكَ اَلْأَلِفُ عَلَيْهِ تَأَلَّفَتْ اَلْحُرُوفُ وَ هُوَ سَبَبُ أُلْفَتِهَا. (تفسير نور الثقلين , الجزء ١ , الصفحة ٣٠)

-ព្រះ "ទីមួយ" ។ ព្រះគុណសម្បត្តិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាដាច់ឡែកពីសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ មានន័យថាដាច់ឡែក "ពីសម្ព័ន្ធ" ។ ព្រោះតែអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៉ាជាដើមហេតុធ្វើឲ្យមានសម្ព័ន្ធរវាងសត្វលោកទាំងឡាយ "អាលិហ្ស" ក៏ដូចនេះដែរ វាជាសម្ព័ន្ធរវាងតួអក្សរនានា វាជាដើមហេតុនៃការជិតស្និទ្ធ (គឺការតភ្ជាប់គ្នារវាងតួអក្សរទាំងឡាយ)" (តាហ្ស៊ីសៀរ នូរ អាល់-ស្ហ្ការ៉ាន ១ វគ្គ២ ហ្ការ៉ាឌ្ស៊ីស ១) 3:1 3:1; 31:1-5

أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتۡرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمۡ لَا يُفۡتَنُونَ ٢

២. តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេថា: "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធពួកគេទេ ?

وَلَقَدۡ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٣

៣. យើងបានល្បងពិសោធជនមុនពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ការ៉ានឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកសច្ចៈ ព្រះអង្គនឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកភូតភរ ។

أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسۡبِقُونَاۚ سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ٤

៤. តើជនដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់គិតថានឹងមានប្រៀបជាងយើង (គឺគេចផុតពីការផ្តន្ទាទោសរបស់យើង) ឬ ? ការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេអប្រិយមែន ។

مَن كَانَ يَرۡجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٖۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٥

៥. អ្នកណាមួយសង្ឃឹមនឹងបានជួបអល់ឡោះហ្ការ៉ា [ចូរអ្នកនោះជឿជាក់ថា]កាលបរិច្ឆេទ[កំណត់

ដោយ]អល់ឡោះហ្វ៉ានឹងមកដល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

وَمَن جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفۡسِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦

៦. អ្នកណាមួយខិតខំ[ដើម្បីគោរពតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វ៉ា] អ្នកនោះខិតខំដើម្បីខ្លួនឯង (អ្នកនោះនឹងបានទទួលលទ្ធផលល្អ) ។ ការពិតអល់ឡោះហ្វ៉ាមិនត្រូវការពិភពទាំងពួងទេ (គឺសព្វសត្ត) [ព្រះអង្គទេដែលផ្តល់ការមានបាន ដុះដាលដល់សព្វសត្ត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២-៦

1. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَّادٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عليه السلام) يَقُولُ: ''الم أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لا يُفْتَنُونَ'' ثُمَّ قَالَ لِي: «مَا الْفِتْنَةُ؟» قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، الَّذِي عِنْدَنَا: الْفِتْنَةُ فِي الدِّينِ. فَقَالَ: «يُفْتَنُونَ كَمَا يُفْتَنُ الذَّهَبُ، ثُمَّ قَالَ يُخْلَصُونَ كَمَا يُخْلَصُ الذَّهَبُ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٣ ؛ الكافي ١:٤/٣٠٢)

១. [...] ទទួលបានពី មូអ្ហ៊ាម៉ារ ប៊ិន ខ៊ីឡាដ្ឋ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام មានវចន: ថា៖ *"[២៩:២] តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធពួកគេទេ ?"* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរខ្ញុំថា៖ "អ្វីទៅការល្បងពិសោធន៍ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺអ្វីនៅឯយើង គឺការល្បងពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងសាសនា ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "គេនឹងសាកល្បងពួកគេដូចគេសាកមាស បន្ទាប់មកពួកគេនឹងត្រូវជម្រះបន្ស៊ុទ្ធដូចការជម្រះបន្ស៊ុទ្ធមាសដែរ ។" (الكافي 1: 302/ 4)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «جَاءَ الْعَبَّاسُ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ: اِنْطَلِقْ بِنَا يُبَايِعْ لَكَ النَّاسُ. فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): أَ تَرَاهُمْ فَاعِلِينَ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَأَيْنَ قَوْلُهُ: ''الٓمٓ* أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لاٰ يُفْتَنُونَ * وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَيْ اخْتَبَرْنَاهُمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ لَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ * أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا أَيْ يَفُوتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ * مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللهِ لَآتٍ'' – قَالَ – مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ جَاءَهُ الْأَجَلُ وَ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ عَنِ اللَّذَّاتِ وَ الشَّهَوَاتِ وَ الْمَعَاصِي ''فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ؟».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٣ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٤٨)

២. [...] ទទួលបានពី មូហ្ហ៊ាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាឌ្ឌីលដែលបានថា អាប៊ូ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام មានវចន: ថា៖ "អាល់-អ្ការ៉ាប់បាស់បានមកជួបអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "មកជាមួយយើង ដើមគេនឹងប្តេជ្ញាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ្នក صلوات الله عليه والسلام ។" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកឃើញពួកគេធ្វើដូច្នេះឬ ?" គាត់បានទូលថា៖ "ឃើញ ។" ដូច្នេះ ឯណាទៅព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عز وجل ដែលចែងថា៖ *[២៩:២] តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធទេ ? [២៩:៣] យើងបានល្បងពិសោធជនមុនពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្វ៉ានឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកសច្ច: ព្រះអង្គនឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកភូតភរ ។ [២៩:៤] តើជនដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់គិតថាពួក*

គេនឹងមានប្រៀបជាងយើងឬ ? ការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេអ្ប្រិយមែន ។ [២៩:៥] អ្នកណាមួយសង្ឃឹមនឹងបានជួបអល់ឡោះហ្ន៑ [ចូរអ្នកនោះជឿជាក់ថា] កាលបរិច្ឆេទអល់ឡោះហ្ន៑នឹងមកដល់ ? ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អ្នកណាចង់ជួបអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ កាលបរិច្ឆេទនឹងមកដល់អ្នកនោះ ។ អ្នកណាខិតខំក្នុងការត្រេកត្រអាល ក្នុងតណ្ហានិងក្នុងការល្មើសបង្គាប់ *[២៩:៦] អ្នកនោះខិតខំដើម្បីខ្លួនឯង ។ ការពិតអល់ឡោះហ្ន៑មិនត្រូវការពិភពទាំងពួងទេ* ?" (تفسير القمّي 2: 148)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حُصَيْنِ بْنِ مُخَارِقٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ: ''الم * أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لاٰ يُفْتَنُونَ''، قَالَ: قُلْتُ:يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا هَذِهِ الْفِتْنَةُ؟ قَالَ: يَا عَلِيُّ، إِنَّكَ مُبْتَلًى بِكَ، وَ إِنَّكَ مُخَاصَمٌ، فَأَعِدَّ لِلْخُصُومَةِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٤ ؛ تأويل الآيات ١:٢/٤٢٧ ، و صدره في شواهد التنزيل ١:٦٠٢/٤٣٨)

៣. [...] ទទួលបានពី អ្ងូ:ប៉ៃ:ឌុ:ឡោះហ្ន៑ ប៉ិន អាល់-ហ្ស:ប៉ៃ:ន៑ដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពីជីតាលោក ដែលទទួលបានមកពីអាល់-ហ្ស:ប៉ៃ:ន៑ ប៉ិន អ្ងាលី ﷺ ដែលទទួលបានមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "កាលអាយ៉ាសុ:ំ *[២៩:១] អាលិហ្ម ឡ្ម៑ មីម [២៩:២] តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្ដោយឲ្យពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធពួកគេទេ ?* ត្រូវបើកឲ្យដឹងខ្ញុ:ំ ﷺ បានទូលថា៖ "រ៉ាសូលុលឡោះហ្ន៑ ﷺ អ៊ីយ អ្វីទៅការល្បងពិសោធន៑នោ:(الفتنة) ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្ងាលី ﷺ អ៊ីយ អ្នក ﷺ នឹងរងការល្បងពិសោធន៑នោ: គេនឹងប្រទូសប្រឆាំងអ្នក ﷺ ដូច្នេ:ចូរអ្នកត្រៀមខ្លួនទទួលការប្រទូសប្រឆាំងនោ: ។"
(تأويل الآيات 1: 427/ 2، و صدره في شواهد التنزيل 1: 438/ 602)

***

4. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْحَسَنِيُّ، عَنْ إِدْرِيسَ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: فَسِّرْ لِي قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ''لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ''، فَقَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ حَرِيصاً عَلَى أَنْ يَكُونَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مِنْ بَعْدِهِ عَلَى النَّاسِ، وَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ خِلاَفُ ذَلِكَ»

៤. ទទួលបានពី អ:ំរ ប៉ិន ស្ប:ាប៉ិតដែលបានថាខ្ញុ:ំបានសួរ អាប៊ូ យ:ាកុ:ហ្ជារ ﷺ ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ﷺ ពន្យល់ទូលបង្គំព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ដែលចែងចំពោ:ព្រះសាស្ដា ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ គឺ៖ *[៣:១២៨] អ្នកពុ:ំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោ:ក្នុងរឿងនោ: ។"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "រ៉ាសូលុលឡោះហ្ន៑ ﷺ ចង់ឲ្យអ្ងាលី ﷺ ប៉ិន អាប៊ូ ត:ាលិប ﷺ ស្នងព្រះអង្គ ﷺ ណាស់សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ តែវាខុសពីអ្វីដែលនៅឯងអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ ។"

فَقَالَ: وَ عَنَى بِذَلِكَ قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''الم * أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لاٰ يُفْتَنُونَ * وَ لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ لَيَعْلَمَنَّ الْكاٰذِبِينَ''، قَالَ: «فَرَضِيَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِأَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٤ ؛ تأويل الآيات ١:٣/٤٢٨)

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុំនេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២៩:២] តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធទេ ? [២៩:៣] យើងបានល្បងពិសោធជនមុនពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៑នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកសច្ចៈ ព្រះអង្គនឹងឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាជាអ្នកភូតភរ ។* ដូច្នេះ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ ﷺ សប្បាយព្រះហឫទ័យដោយសារព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ ។" (تأويل الآيات 1: 428/ 3)

***

5. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هَوْذَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ سَمَاعَةَ ابْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ذَاتَ لَيْلَةٍ فِي الْمَسْجِدِ،فَلَمَّا كَانَ قُرْبَ الصُّبْحِ، دَخَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَنَادَاهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: «يَا عَلِيُّ» قَالَ: «لَبَّيْكَ» قَالَ: «هَلُمَّ إِلَيَّ» فَلَمَّا دَنَا مِنْهُ، قَالَ: «يَا عَلِيُّ، بِتُّ اللَّيْلَةَ حَيْثُ تَرَانِي، وَ قَدْ سَأَلْتُ رَبِّي أَلْفَ حَاجَةٍ فَقَضَاهَا لِي، وَ سَأَلْتُ لَكَ مِثْلَهَا فَقَضَاهَا لِي، وَ سَأَلْتُ رَبِّي أَنْ يَجْمَعَ لَكَ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي، فَأَبَى عَلَيَّ رَبِّي، فَقَالَ: ''الم * أَ حَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لاَ يُفْتَنُونَ''».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٤ ؛ تأويل الآيات ٤٢٨/٤:١)

៥. [...] ទទួលបានពី សាម៉ាអ្ងាស៊ុ អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ូរ៉ានដែលបានថា៖ "យប់មួយ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ ﷺ បាននៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជីដ ។ ជិតភ្លឺ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ បានចូលមកក្នុងម៉ាស់ជ្ជីដ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ ﷺ បានហៅព្រះអង្គ ﷺ មកជួបថា៖ "អ្ងាលី ﷺ !" ព្រះអង្គ ﷺ បានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "ទូលបង្គំ ﷺ មកហើយ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "មកជិតខ្ញុំ ﷺ ។" លុះព្រះអង្គ ﷺ បានមកជិតព្រះអង្គ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្ងាលី ﷺ អ៊ីយ ខ្ញុំ ﷺ បានលះបង់ពេលវេលាក្នុងយប់នៅកន្លែងដែលអ្នក ﷺ ឃើញនេះឯង ។ ខ្ញុំ ﷺ បានសូមព្រះម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ រាប់ពាន់សំណូម ព្រះអង្គ ﷻ តែងតែបំពេញបំណងខ្ញុំ ﷺ ។ ខ្ញុំ ﷺ បានព្រះអង្គ ﷻ ឲ្យអ្នក ﷺ ដូចនេះដែរ ព្រះអង្គ ﷻ បានបំពេញបំណងខ្ញុំ ﷺ ។ ខ្ញុំ ﷺ បានសូមព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ﷺ ឲ្យសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ ប្រជុំគ្នាជុំវិញអ្នក ﷺ អត់ពីខ្ញុំ ﷺ ទៅ តែព្រះម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បានបដិសេធដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៩:២] តើមនុស្សគិតថាគេនឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ដោយមិនល្បងពិសោធពួកគេទេ ?"* (تأويل الآيات 1: 428/ 4)

***

6. ابْنُ شَهْرِ آشُوبَ: عَنْ أَبِي طَالِبٍ الْهَرَوِيِّ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلْقَمَةَ، وَ أَبِي أَيُّوبَ: أَنَّهُ لَمَّا نَزَلَ: ''الم * أَ حَسِبَ النَّاسُ'' الْآيَاتِ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِعَمَّارٍ: «إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي هَنَاتٌ، حَتَّى يَخْتَلِفَ السَّيْفُ فِيمَا بَيْنَهُمْ، وَ حَتَّى يَقْتُلَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً، وَ حَتَّى يَتَبَرَّأَ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ، فَإِذَا رَأَيْتَ ذَلِكَ فَعَلَيْكَ بِهَذَا الْأَصْلَعِ عَنْ يَمِينِي: عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، فَإِنْ سَلَكَ النَّاسُ كُلُّهُمْ وَادِياً وَادِيَ عَلِيٍّ وَ خَلِّ عَنِ النَّاسِ. يَا عَمَّارُ، إِنَّ عَلِيّاً لاَ يَرُدُّكَ عَنْ هُدًى، وَ لاَ يَرُدُّكَ فِي رَدًى. يَا عَمَّارُ، طَاعَةُ عَلِيٍّ طَاعَتِي، وَ طَاعَتِي طَاعَةُ اللَّهِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٥ ؛ المناقب ٣:٢٠٣)

៦. [...] អាប៊ូ អ៊ែយ្យូប បានថា៖ "កាលអាយ៉ាស៊ុំ *[២៩:២] អាលិហ្ម ឡ្ម៑ មីម [២៩:២] តើមនុស្សគិតថា* ត្រូវបានបើកឲ្យដឹង ព្រះសាស្តា ﷺ បានប្រាប់អ្ងាម៉ារថា៖ "ការមិនចុះសម្រុងគ្នានឹងកើតមានឡើងអត់ពីខ្ញុំ ﷺ ទៅ ដល់ថ្នាក់ហូតដាវរៀងៗខ្លួន ដល់ថ្នាក់ពួកគេមួយចំនួនសម្លាប់អ្នកឯទៀត ដល់ថ្នាក់ពួកគេមួយចំនួនបោះបង់ចោលអ្នកឯទៀត ។ ដូច្នេះពេលណាលោកបានឃើញព្រឹត្តិការណ៍នោះ លោកចាំបាច់ត្រូវ

នៅខាងបុគ្គលកោរក្បាលរូបនេះដែលនៅខាងស្តាំខ្ញុំ ﷺ អ៊ីលីសាលាម ប៊ីន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ។ ទោះបីមនុស្ស ធ្វើដំណើរទៅជ្រុងណាក៏ដោយ ចូរលោកធ្វើដំណើរនៅឯជ្រុងរបស់អ៊ីលីសាលាម ដោយចោលពួកមនុស្ស ។ អ៊ីម៉ារអើយ! ការពិតអ៊ីលីសាលាមមិនច្រានលោកចេញពីព្រះមគ្គទេសក៏ជាដាច់ខាត មិនច្រានចោលលោកនៅពេលស្លាប់ទេ ។ អ៊ីម៉ារអើយ ស្តាប់បង្គាប់អ៊ីលីសាលាមគឺស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ ﷺ ស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ ﷺ គឺស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វ៑ ﷻ ។" (المناقب 3: 203)

***

7. الطَّبْرِسِيُّ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «يُفْتَنُونَ:يُبْتَلَوْنَ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ أَمْوَالِهِمْ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٥ ؛ مجمع البيان ٨:٤٢٧)

7. អាល់-ត្ប៉ាប៊ីរីស៊ីបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ប៉ាប់ឌុលឡោះហ្វ៑ ﷺ ដែលមានវចន:ថា: "ការសាកល្បង - ពួកគេនឹងរងការឈឺចាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងខ្លួនពួកគេនិងទ្រព្យពួកគេ ។" (مجمع البيان 8: 427)

***

8. قال محمد بن العباس رَحِمَهُ اَللَّهُ: حدثنا عبد العزيز بن يحيى، عن محمد ابن زكريا، عن أيوب بن سليمان، عن محمد بن مروان، عن الكلبي، عن أبي صالح، عن ابن عباس قال: قوله عزوجل أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ نزلت في عتبة وشيبة والوليد بن عتبة، وهم الذين بارزوا عليا وحمزة وعبيدة، ونزلت فيهم مَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ، وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ قال: في علي وصاحبيه.

8. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ اَلْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اَللَّهُ حَدَّثَنَا عَبْدُ اَلْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا عَنْ أَيُّوبَ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَنِ اَلْكَلْبِيِّ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنِ اِبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ''أَمْ حَسِبَ اَلَّذِينَ يَعْمَلُونَ اَلسَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ'' نَزَلَتْ فِي عُتْبَةَ وَ شَيْبَةَ وَ اَلْوَلِيدِ بْنِ عُتْبَةَ وَ هُمُ اَلَّذِينَ بَارَزُوا عَلِيّاً وَ حَمْزَةَ وَ عُبَيْدَةَ وَ نَزَلَتْ فِيهِمْ ''مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اَللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اَللَّهِ لَآتٍ وَ هُوَ اَلسَّمِيعُ اَلْعَلِيمُ * وَ مَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ'' قَالَ فِي عَلِيٍّ وَ صَاحِبَيْهِ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , الجزء ١ , الصفحة ٤٢١)

8. [...] ទទួលបានមកពី អាប៊ូ ស្ប៉ូលិះហ្ស៑ ដែលបានរាយការណ៍ថា អ៊ីបនូ អ្ប៉ាប់បាស់បានថា: "ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង *[២៩:៤] តើជនដែលប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់គិតថាពួកគេនឹងមានប្រៀបជាងយើងឬ? ការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេអប្រិយមែន* នេះគឺការបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូបអ្ត្ប៉ាស៊ុ, ស្ប៉ាស៊ុ និង អាល់-វ៉ាលិដ ប៊ីន អ្ត្ប៉ាស៊ុ ។ ពួកទាំងនេះបានប្រយុទ្ធតតូទល់អ៊ីលីសាលាម ﷺ ហ្ចាំ ﷺ ស្ប៉ាស៊ុ ﷺ និងអ្ប៉ាបៃដ្ឋាស៊ុ ﷺ ដែលគេបានបើកឲ្យដឹងនោះថា: *[២៩:៥] អ្នកណាមួយសង្ឃឹមនឹងបានជួបអល់ឡោះហ្ស៑ [ចូរអ្នកនោះជឿជាក់ថា]កាលបរិច្ឆេទ[កំណត់ដោយ]អល់ឡោះហ្ស៑នឹងមកដល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។ [២៩:៦] អ្នកណាមួយខិតខំ[ដើម្បីគោរពតាមព្រះបញ្ញាអល់ឡោះហ្ស៑] អ្នកនោះខិតខំដើម្បីខ្លួនឯង* សំដៅទៅលើរូបអ៊ីលីសាលាម ﷺ និងសាវ៉ាកទាំងពីររបស់ព្រះអង្គ ﷺ (គឺ ﷺ ﷺ ﷺ) ។" (تأويل الايات الظاهرة វគ្គ២៩ ហ្ចាឌ្ចីស្ស៦)

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَحۡسَنَ ٱلَّذِى كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ۝٧

٧. ជនណាមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៑]និងធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្ស៑] យើងនឹងលុបចោលនូវអំពើអាក្រក់របស់ជននោះ យើងនឹងតបស្នងពួកគេតាមអំពើល្អប្រសើរបំផុតរបស់ពួកគេ ។

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا ۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَآ ۚ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

៨. យើងដាក់បង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អចំពោះបិតាមាតារបស់ខ្លួន ។ បើគេទាំងពីរបង្ខំអ្នកឲ្យយកអ្វីដែលអ្នកមិនដឹងមិនស្គាល់ទេនោះមកបូករួមហ៊ានហាយគូបជាមួយអញ ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកគេ ។ ពួកអ្នកនឹងវិលត្រឡប់មកឯអញវិញ អញនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងអំពីអំពើដែលពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្ត ។

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٩﴾

៩. ជនមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្គ៉]និងធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្គ៉] យើងនឹងឲ្យជនទាំងនោះបាននៅក្នុងចំណោមបុគ្គលសច្ចៈ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧-៩

1. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَفْضَلُ وَالِدَيْكُمْ وَ أَحَقُّهُمَا لِشُكْرِكُمْ مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣٠)

១. រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៉ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកខ្ពស់លើសឪពុកម្តាយ(បង្កើត)របស់អស់លោក អ្នកមានគុណបំផុតសម្រាប់អស់លោកគឺមូហ្ហាំម៉ាដ់ ﷺ និងអ្ការ៉ាលី ﷺ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៨៩)

***

2. و قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: أَنَا وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ لَحَقُّنَا عَلَيْهِمْ أَعْظَمُ مِنْ حَقِّ أَبَوَيْ وِلاَدَتِهِمْ، فَإِنَّا نُنْقِذُهُمْ - إِنْ أَطَاعُونَا - مِنَ النَّارِ إِلَى دَارِ الْقَرَارِ، وَ نُلْحِقُهُمْ مِنَ الْعُبُودِيَّةِ بِخِيَارِ الْأَحْرَارِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٧ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ١٩٠/٣٣٠)

២. អ្ការ៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៉ាលិប ﷺ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ បានឮរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៉ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ និងអ្ការ៉ាលី ﷺ ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ ។ សិទ្ធិយើង ﷺ ខ្ពស់ជាងសិទ្ធិរបស់ឪពុកពួកគេដែលឲ្យកំណើតពួកគេទៅទៀត ព្រោះយើង ﷺ សង្គ្រោះពួកគេ - ដោយសារតែពួកគេស្តាប់បង្គាប់យើង ﷺ - ពីភ្លើងនរក នាំពួកគេទៅកាន់ឋានបរមសុខ នាំពួកគេចេញពីទាសៈភាពដោយបុគ្គលមានសេរីភាពទាំងឡាយដែលប្រសើរបំផុត ។"" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩០)

***

3. و قَالَتْ فَاطِمَةُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا): «أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ: مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ، يُقِيمَانِ أَوَدَهُمْ، وَ يُنْقِذَانِهِمْ مِنَ الْعَذَابِ الدَّائِمِ، إِنْ أَطَاعُوهُمَا، وَ يُبِيحَانِهِمُ النَّعِيمَ الدَّائِمَ، إِنْ وَافَقُوهُمَا».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٧ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ٣٣٠/١٩١)

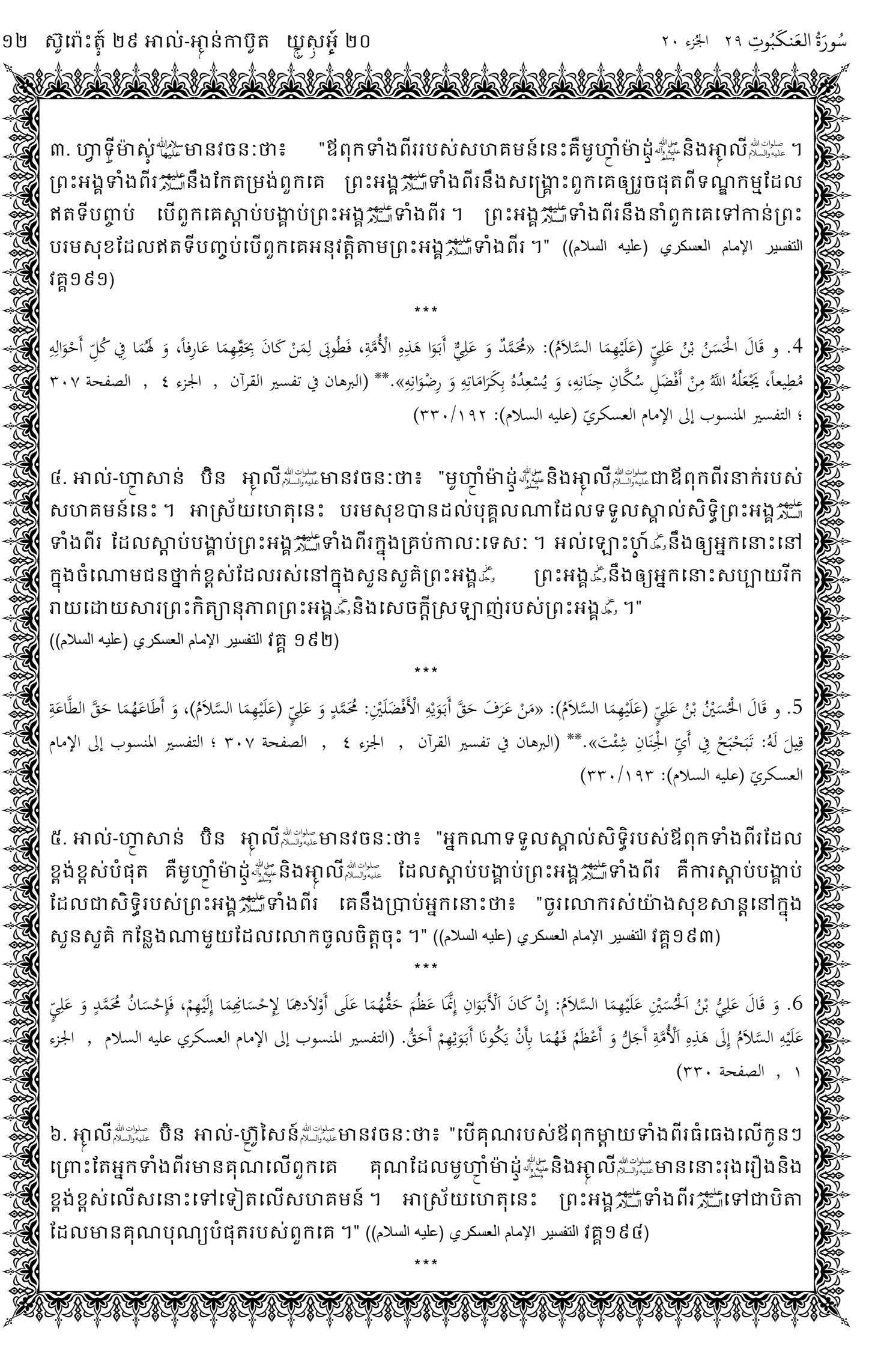

៣. ហ្ជាទ្ទ៉ីម៉ាស ុ៉ សូ ុ៉ ម៉ានវចន:ថា៖ "ឪពុកទាំងពីររបស់សហគមន៍នេះគឺមូហ្ហាំម៉ាដ ុ៉ ១ និងអ ុ៉ លី ១ ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ ១ នឹងកែតម្រង់ពួកគេ ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរនឹងសង្គ្រោះពួកគេឲ្យរួចផុតពីទណ្ឌកម្មដែលឥតទីបញ្ចប់ បើពួកគេស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ ។ ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរនឹងនាំពួកគេទៅកាន់ព្រះបរមសុខដែលឥតទីបញ្ចប់បើពួកគេអនុវត្តិតាមព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩១)

***

4. و قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ): «مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَطُوبَى لِمَنْ كَانَ بِحَقِّهِمَا عَارِفاً، وَ لَهُمَا فِي كُلِّ أَحْوَالِهِ مُطِيعاً، يَجْعَلُهُ اللَّهُ مِنْ أَفْضَلِ سُكَّانِ جِنَانِهِ، وَ يُسْعِدُهُ بِكَرَامَاتِهِ وَ رِضْوَانِهِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٧ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ٣٣٠/١٩٢)

៤. អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន អ ុ៉ លី ១ មានវចន:ថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ ុ៉ ១ និងអ ុ៉ លី ១ ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ បរមសុខបានដល់បុគ្គលណាដែលទទួលស្គាល់សិទ្ធិព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ ដែលស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរក្នុងគ្រប់កាល:ទេស: ។ អល់ឡោះ ១ នឹងឲ្យអ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមជនថ្នាក់ខ្ពស់ដែលរស់នៅក្នុងសួនសួគ៌ព្រះអង្គ ១ ព្រះអង្គ ១ នឹងឲ្យអ្នកនោះសប្បាយរីករាយដោយសារព្រះកិត្យានុភាពព្រះអង្គ ១ និងសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ ១ ។"
(التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ ១៩២)

***

5. و قَالَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ): «مَنْ عَرَفَ حَقَّ أَبَوَيْهِ الْأَفْضَلَيْنِ: مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، وَ أَطَاعَهُمَا حَقَّ الطَّاعَةِ قِيلَ لَهُ: تَبَحْبَحْ فِي أَيِّ الْجِنَانِ شِئْتَ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٧ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ٣٣٠/١٩٣)

៥. អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន អ ុ៉ លី ១ មានវចន:ថា៖ "អ្នកណាទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ឪពុកទាំងពីរដែលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត គឺមូហ្ហាំម៉ាដ ុ៉ ១ និងអ ុ៉ លី ១ ដែលស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ គឺការស្តាប់បង្គាប់ដែលជាសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរលោករស់យ៉ាងសុខសាន្តនៅក្នុងសួនសួគ៌ កន្លែងណាមួយដែលលោកចូលចិត្តចុះ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៣)

***

6. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ: إِنْ كَانَ اَلْأَبَوَانِ إِنَّمَا عَظُمَ حَقُّهُمَا عَلَى أَوْلاَدِهِمَا لِإِحْسَانِهِمَا إِلَيْهِمْ، فَإِحْسَانُ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ إِلَى هَذِهِ اَلْأُمَّةِ أَجَلُّ وَ أَعْظَمُ فَهُمَا بِأَنْ يَكُونَا أَبَوَيْهِمْ أَحَقُّ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣٠)

៦. អ ុ៉ លី ១ ប៊ិន អាល់-ហ ុ៉ ស៊ែន ១ មានវចន:ថា៖ "បើគុណរបស់ឪពុកម្តាយទាំងពីរធំធេងលើកូនៗ ព្រោះតែអ្នកទាំងពីរមានគុណលើពួកគេ គុណដែលមូហ្ហាំម៉ាដ ុ៉ ១ និងអ ុ៉ លី ១ មាននោះរុងរឿងនិងខ្ពង់ខ្ពស់លើសនោះទៅទៀតលើសហគមន៍ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ព្រះអង្គ ១ ទាំងពីរ ១ ទៅជាបិតាដែលមានគុណបុណ្យបំផុតរបស់ពួកគេ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៤)

***

7. وَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ اَلْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْرِفَ كَيْفَ قَدْرُهُ عِنْدَ اَللَّهِ، فَلْيَنْظُرْ كَيْفَ قَدْرُ أَبَوَيْهِ اَلْأَفْضَلِ عِنْدَهُ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣٠)

៧. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ងាលី អាល់-បាគ្ងៀរ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "អ្នកណាចង់ស្គាល់តម្លៃរបស់ខ្លួនសម្រាប់អល់ឡោះ ﷻ អ្នកនោះគប្បីគិតមើលថាតើខ្លួនកាត់ថ្លៃឪពុកទាំងពីររបស់ខ្លួនដែលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតនោះ គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ងាលី صلوات الله عليه والسلام ខ្ពស់ប៉ុណ្ណា ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៥)

***

8. وَ قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: مَنْ رَعَى حَقَّ أَبَوَيْهِ اَلْأَفْضَلَيْنِ: مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ لَمْ يَضُرَّهُ مَا أَضَاعَ مِنْ حَقِّ أَبَوَيْ نَفْسِهِ وَ سَائِرِ عِبَادِ اَللَّهِ، فَإِنَّهُمَا صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمَا يُرْضِيَانِهِمْ بِسَعْيِهِمَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣١)

៨. យ៉ាកុ៎ហ្ងារ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "អ្នកណាយកចិត្តទុកដាក់នឹងសិទ្ធិរបស់ឪពុកខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតទាំងពីររបស់ខ្លួន គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ងាលី صلوات الله عليه والسلام ការខ្វះសិទ្ធិលើឪពុកបង្កើតរបស់ខ្លួននិងលើបាវងទៀតរបស់អល់ឡោះ ﷻ នោះនឹងមិនធ្វើឲ្យអ្នកនោះរងទុក្ខទោសទេ ពីព្រោះពួកគេស្រឡាញ់ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរដែលព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ខិតខំពុះពារ ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៦)

***

9. وَ قَالَ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «يُعَظَّمُ ثَوَابُ اَلصَّلاَةِ عَلَى قَدْرِ تَعْظِيمِ اَلْمُصَلِّي أَبَوَيْهِ اَلْأَفْضَلَيْنِ: مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِمَا وَ عَلَى آلِهِمَا)».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٧ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ١٩٧/٣٣١)

៩. មូសា ប៊ិន យ៉ាកុ៎ហ្ងារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ទំហំរង្វាន់របស់ស្ល៊ីឡាត់ត្រូវប្រទានឲ្យអ្នកគោរពសក្តារ: ដោយយោលទៅលើការគោរពឪពុកខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងពីរ គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ عليهما السلام និងអ្ងាលី صلوات الله عليه والسلام ។"
((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៧)

***

10. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى اَلرِّضَا عَلَيْهِ السَّلاَمُ: أَ مَا يَكْرَهُ أَحَدُكُمْ أَنْ يُنْفَى عَنْ أَبِيهِ وَ أُمِّهِ اَللَّذَيْنِ وَلَدَاهُ؟ قَالُوا: بَلَى وَ اَللَّهِ. قَالَ: فَلْيَجْتَهِدْ أَنْ لاَ يُنْفَى عَنْ أَبِيهِ وَ أُمِّهِ اَللَّذَيْنِ هُمَا أَبَوَاهُ أَفْضَلَ مِنْ أَبَوَيْ نَفْسِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣١)

១០. អ្ងាលី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ធ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "អស់លោកមិនចូលចិត្តការបែកបាក់ពីឪពុកនិងម្តាយដែលឲ្យកំណើតនោះទេ ?" ពួកគេបានទូលថា: "មែន សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ﷻ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ចូរអ្នកនោះខិតខំតស៊ូកុំឲ្យបែកបាក់ពីឪពុកនិងម្តាយខ្លួន បុគ្គលទាំងនោះដែលជាឪពុកខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្លួន (គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ងាលី صلوات الله عليه والسلام) លើសឪពុកបង្កើតរបស់ខ្លួនទៅទៀត ។"
((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៧៨)

***

11. وَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ [بْنِ مُوسَى] عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حِينَ قَالَ رَجُلٌ بِحَضْرَتِهِ: إِنِّي لَأُحِبُّ مُحَمَّداً وَ عَلِيّاً حَتَّى لَوْ قُطِعْتُ إِرْباً إِرْباً، أَوْ

قُرِضْتُ لَمْ أَزُلْ عَنْهُ. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: لاَ جَرَمَ أَنَّ مُحَمَّداً وَ عَلِيّاً يُعْطِيَانِكَ مِنْ أَنْفُسِهِمَا مَا تُعْطِيهِمَا [أَنْتَ] مِنْ نَفْسِكَ إِنَّهُمَا لَيَسْتَدْعِيَانِ لَكَ فِي يَوْمِ فَصْلِ اَلْقَضَاءِ مَا لاَ يَفِي مَا بَذَلْتَهُ لَهُمَا بِجُزْءٍ مِنْ مِائَةِ أَلْفِ أَلْفِ جُزْءٍ مِنْ ذَلِكَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٣٢)

១១. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ការ ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបមនុស្សម្នាក់ដែលបាននិយាយនៅចំពោះមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ខ្ញុំស្រឡាញ់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ការ صلوات الله عليه والسلام ណាស់ ទោះបីគេកាត់ខ្ញុំជាកំណាត់ៗ ឬអារខ្ញុំក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំមិនឈប់ស្រឡាញ់ដែរ ។" មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ្ការ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មិនគួរឲ្យសង្ស័យឡើយ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ការ صلوات الله عليه والسلام ប្រាកដជានឹងប្រទានឲ្យលោកនូវអ្វីដែលលោកបានឲ្យទៅព្រះអង្គ ទាំងពីរ عليهما السلام ពីខ្លួនលោកផ្ទាល់នាថ្ងៃជំនុំជម្រះផ្តាច់ព្រ័ត្រ - អ្វីដែលមិនអាចប្រៀបបាននឹងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់លោក - គឺ(រង្វាន់)មួយចំណែកក្នុងចំណោមរង្វាន់មួយលានចំណែកទៀត ។"
((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ១៩៩)

***

12. قَالَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ): «مَنْ لَمْ يَكُنْ وَالِدَا دِينِهِ مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ) أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنْ وَالِدَيْ نَسَبِهِ، فَلَيْسَ مِنَ اَللَّهِ فِي حِلٍّ وَ لاَ حَرَامٍ، وَ لاَ قَلِيلٍ وَ لاَ كَثِيرٍ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٨ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ٣٣٢/٢٠٠)

១២. អ្ការ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ្នកណាក៏ដោយដែលមិនចាត់ទុកឪពុករបស់ខ្លួនក្នុងសាសនា គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ការ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលថ្កុំថ្កើងលើសឪពុកម្តាយបង្កើតរបស់ខ្លួនទេ អ្នកនោះនឹងមិនបានអ្វីមួយសោះដែលត្រូវអនុញ្ញាត នឹងមិនបានអ្វីមួយសោះដែលត្រូវហាមសម្រាប់អ្នកនោះច្រើនក្តី តិចក្តី ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ២០០)

***

13. و قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ): «مَنْ آثَرَ طَاعَةَ أَبَوَيْ دِينِهِ: مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) عَلَى طَاعَةِ أَبَوَيْ نَسَبِهِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ: لَأُوثِرَنَّكَ كَمَا آثَرْتَنِي، وَ لَأُشَرِّفَنَّكَ بِحَضْرَةِ أَبَوَيْ دِينِكَ كَمَا شَرَّفْتَ نَفْسَكَ بِإِيثَارِ حُبِّهِمَا عَلَى حُبِّ أَبَوَيْ نَسَبِكَ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٨ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكريّ (عليه السلام): ٣٣٢/٢٠١)

១៣. អាល់-ហ្ហាសាន់ ប៊ិន អ្ការ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "បុគ្គលដែលស្រឡាញ់ជាងគេឪពុកទាំងពីររបស់ខ្លួនក្នុងសាសនា គឺមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ការ صلوات الله عليه والسلام ជាងគោរពឪពុកបង្កើតរបស់ខ្លួន អល់ឡោះ ﷻ នឹងមានព្រះបន្ទូលប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "អញ ﷻ ចូលចិត្តអ្នកដូចអ្នកចូលចិត្តអញ ﷻ ដែរ ។ អញ ﷻ នឹងលើកតម្កើងអ្នកក្នុងនាមឪពុកទាំងពីរ عليهما السلام របស់អ្នកក្នុងសាសនា ដូចអ្នកលើកតម្កើងខ្លួនឯងដែរដោយស្រឡាញ់អ្នកទាំងពីរ عليهما السلام នោះ លើសសេចក្តីស្រឡាញ់ឪពុកបង្កើតរបស់អ្នក ។""
((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ២០១)

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِىَ فِى ٱللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِ ۖ وَلَئِن جَآءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۚ أَوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾

១០. មនុស្សខ្លះថា៖ "យើងមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះ ﷻ" តែកាលណាពួកគេទទួលរងនូវការឈឺចាប់

[ក្នុងមូលហេតុអល់ឡោះហ្ន៑] កាលនោះគេចាត់ទុកការឈឺចាប់ដែលកើតមកពីមនុស្សជាទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្ន៑ ។ បើមានជំនួយមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ពួកគេថា៖ "យើងបានចូលរួមជាមួយអស់លោក ។" តើអល់ឡោះហ្ន៑មិនទ្រង់ញាណច្បាស់ដាច់គេទេថាមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងទ្រូងពិភពទាំងពួង (គឺសត្វលោកទាំងអស់) ?

***

អ៊ីមុាំ យ៉ាកុ៊ប ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ស្ម៉ូ ឌ្ឌ ីកូ បានថា៖ "*ជំនួយ* សំដៅទៅលើអាល់-ម៉ាស៊ូ ឌ្ឌ ី صلوات الله عليه والسلام ។" (តាហ្ស៊ាសៀរ គ្ីម្ម ីក្ប ាលទ ី ២ ទ ំព ័រ ១៤៩)

وَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ ﴿١١﴾

១១. អល់ឡោះហ្ន៑នឹងឲ្យស្គាល់ច្បាស់អ្នកមានសទ្ធា[ស្មោះ] ព្រះអង្គនឹងឲ្យស្គាល់ច្បាស់អ្នកមានពុតត្ប្ត ។

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْ سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَٰيَٰكُمْ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنْ خَطَٰيَٰهُم مِّن شَىْءٍ ۖ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٢﴾

១២. ជនបដិសេធសទ្ធានិយាយចំពោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "ចូរអស់លោកប្រតិបត្ដិតាមមាគ៌ាយើងទៅ យើងនឹងលីវែកបាបរបស់អស់លោក ។" តែពួកគេមិនលីវែកបាបណាមួយរបស់ជនទាំងនេះទេ ។ ពួកគេជាអ្នកភូតភរ ។

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

១៣. ពួកគេនឹងលីវែកបន្ទុកធ្ងន់របស់ខ្លួនឯង និងបន្ទុកធ្ងន់ឯទៀតជាមួយបន្ទុកធ្ងន់របស់ខ្លួនឯង (ផលនៃសេចក្ដីវង្វេងដែលពួកគេបានបង្ករដល់អ្នកដទៃ) ។ ពួកគេប្រាកដជានឹងត្រូវសួរចម្លើយនាថ្ងៃជំនុំជម្រះអំពីអ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០-១៣

1. قال: قوله: وَ قالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنا وَلْنَحْمِلْ خَطاياكُمْ، قال: كان الكفار يقولون للمؤمنين: كونوا معنا، فإن الذي تخافون أنتم ليس بشيء، فإن كان حقا نتحمل نحن ذنوبكم. فيعذبهم الله مرتين: مرة بذنوبهم، و مرة بذنوب غيرهم.** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٨ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٤٩)

១. [អ្ការ ីលី ប ិន អ ីប រ ៉ហ ីម]បានរាយការណ ៍ថ ៖ "ព ្រ ះបន ្ទ ូលព ្រ ះអ ង ្គ ﷻ *[២៩:១២] ជនបដិសេធសទ្ធានិយាយចំពោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "ចូរអស់លោកប្រតិបត្ដិតាមមាគ៌ាយើងទៅ យើងនឹងលីវែកបាបរបស់អស់លោក ។"* ពួកបដិសេធសទ្ធាបានប្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "មកជាមួយយើងមក ព្រោះអ្វីដែលអស់លោកខ្លាចនោះមិនសំខាន់ទេ ។ បើវាក្លាយទៅជាពិតមែន យើងនឹងទទួលបាបរបស់អស់លោក ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ នឹងធ្ីទណ្ឌកម្មពួកគេពីរដង ម្ដងដោយសារបាបពួកគេ ម្ដងដោយសារបាបរបស់អ្នកឯទៀត ។" (تفسير القمّي 2: 149)

***

2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مِهْرَانَ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي حَنَانُ بْنُ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) – فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ – قَالَ: قُلْتُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا أَعْجَبَ هَذَا، تُؤْخَذُ حَسَنَاتُ أَعْدَائِكُمْ فَتُرَدُّ عَلَى شِيعَتِكُمْ، وَ تُؤْخَذُ سَيِّئَاتُ مُحِبِّيكُمْ فَتُرَدُّ عَلَى مُبْغِضِيكُمْ! قَالَ: «إِي وَ اللَّهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ فَالِقُ الْحَبَّةِ، وَ بَارِئُ النَّسَمَةِ، وَ فَاطِرُ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ، مَا أَخْبَرْتُكَ إِلاَّ بِالْحَقِّ، وَ مَا أَنْبَأْتُكَ إِلاَّ بِالصِّدْقِ، وَ مَا ظَلَمَهُمْ اللَّهُ، وَ مَا اللَّهُ بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ، وَ إِنَّ مَا أَخْبَرْتُكَ لَمَوْجُودٌ فِي الْقُرْآنِ كُلِّهِ».

២. [...] ទទួលបានពី អ៊ីសហ្ហាក់ អាល់-ទ្ទៃស្ស៊ីដែលបានរាយការណ៍តមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប់ហ្វារ ﷺ នៅក្នុងហ្ទាឌ្ទីស្សវែងមួយ ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ អ៊ីយ ចម្លែកមែន ។ ព្រះអង្គ ﷺ យកវង្វាន់របស់ពួកសត្រូវព្រះអង្គ ﷺ ត្រឡប់មកឲ្យស្ស៊ីអ្ការ៉ាស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ យកបាបរបស់បណ្ដាអ្នកដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ﷺ ត្រឡប់ទៅលើពួកដែលស្អប់ព្រះអង្គ ﷺ វិញ !" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មែន សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ﷻ ព្រះឯកឯង មិនមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ﷻ ។ ព្រះអង្គ ﷻ ជាអ្នកពុះបំបែកគ្រាប់ពូជ ជាអ្នកធ្វើឲ្យមនុស្សមានទ្រង់ទ្រាយ ជាអ្នកផ្ដើមបង្កើតផែនដីនិងមេឃ ។ ខ្ញុំ ﷺ មិនប្រាប់អ្វីឲ្យលោកជ្រាបក្រៅពីការពិតទេ ។ ខ្ញុំ ﷺ មិនបានឲ្យដំណឹងអ្វីដល់លោកក្រៅពីដំណឹងពិតទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ មិនអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ មិនអយុត្តិធ៌បន្ដិចឡើយចំពោះបាវព្រះអង្គ ﷻ ។ ខ្ញុំ ﷺ ប្រាប់លោកតែអ្វីដែលមាននៅក្នុងគ្ពីអានទេ ។

قُلْتُ: هَذَا بِعَيْنِهِ يُوجَدُ فِي الْقُرْآنِ؟ قَالَ: «نَعَمْ، يُوجَدُ فِي أَكْثَرَ مِنْ ثَلاَثِينَ مَوْضِعاً فِي الْقُرْآنِ، أَ تُحِبُّ أَنْ أَقْرَأَ ذَلِكَ عَلَيْكَ»؟ قُلْتُ:بَلَى، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ. فَقَالَ: «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ قٰالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنٰا وَ لْنَحْمِلْ خَطٰايٰاكُمْ وَ مٰا هُمْ بِحٰامِلِينَ مِنْ خَطٰايٰاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكٰاذِبُونَ * وَ لَيَحْمِلُنَّ أَثْقٰالَهُمْ وَ أَثْقٰالاً مَعَ أَثْقٰالِهِمْ''».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٩ ؛ علل الشرائع: ٨١/٦٠٦)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្វីទាំងនេះមាននៅក្នុងគ្ពីអានឬ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "មាន ។ មានលើសពីសាមសិបកន្លែងនៅក្នុងគ្ពីអាន ។ ចង់ឲ្យខ្ញុំ ﷺ សូត្រវាឲ្យលោកស្ដាប់ទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចង់ បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ អ៊ីយ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៩:១២] ជនបដិសេធសទ្ធានិយាយចំពោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "ចូរអស់លោកប្រតិបត្ដិតាមមាគ៌ាយើងទៅ យើងនឹងលីវែកបាបរបស់អស់លោក ។" តែពួកគេមិនលីវែកបាបណាមួយរបស់ជនទាំងនេះទេ ។ ពួកគេជាអ្នកភូតភរ ។ [២៩:១៣] ពួកគេនឹងលីវែកបន្ទុកធ្ងន់របស់ខ្លួនឯង និងបន្ទុកធ្ងន់ផ្ទៃតជាមួយបន្ទុកធ្ងន់របស់ខ្លួនឯង ។"* (علل الشرائع: 606/ 81)

***

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ السَّلاَمِ بْنِ صَالِحٍ الْهَرَوِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): مَا تَقُولُ فِي حَدِيثٍ يُرْوَى عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَتَلَ ذَرَارِيَّ قَتَلَةِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بِفَعَالِ آبَائِهِمْ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «هُوَ كَذَلِكَ».

៣. [...] រាយការណ៍តមកពី អ្ការ៉ាប់ឌ្ទុល សាឡាម ប៊ិន ស្ស៊ាលិះហ៊ា អាល់-ហ្ការ៉ារី ដែលបានថាខ្ញុំ បានសួរ

អាប៊ូ អាល់-ហ្ជាសាន់ អាល់-រីដ្ធី ﷺ ថា៖ "តើព្រះអង្គ ﷺ យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីហ្ជ្ធីស ដែលធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពី អាល់-ស្ង៊ីឌ្ធីក ﷺ ដែលថាពេល អាល់-ក្ង៊ីអ៊ីម ﷺ ងើបឡើង ព្រះអង្គ ﷺ នឹងសម្លាប់បណ្ដាកូនចៅរបស់ពួកឃាតកររបស់ អាល់-ហ្ជ្ធ្ងសៃន ﷺ ដោយសារទង្វើរបស់ដូនតាពួកគេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "រឿងនេះដូច្នេះមែន ។"

فَقُلْتُ: وَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ لاٰ تَزِرُ وٰازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرىٰ﴾ مَا مَعْنَاهُ؟ قَالَ: «صَدَقَ اللَّهُ تَعَالَى فِي جَمِيعِ أَقْوَالِهِ، وَ لَكِنْ ذَرَارِيُّ قَتَلَةِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَرْضَوْنَ بِفِعَالِ آبَائِهِمْ وَ يَفْتَخِرُونَ بِهَا، وَ مَنْ رَضِيَ شَيْئاً كَانَ كَمَنْ أَتَاهُ، وَ لَوْ أَنَّ رَجُلاً قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ فَرَضِيَ بِقَتْلِهِ رَجُلٌ فِي الْمَغْرِبِ لَكَانَ الرَّاضِي عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ شَرِيكَ الْقَاتِلِ، وَ إِنَّمَا يَقْتُلُهُمُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِذَا خَرَجَ، لِرِضَاهُمْ بِفِعْلِ آبَائِهِمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "រីឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ្ធ ﷻ *[ខ:១ខ៤, ៣៥:១៨, ១៧:១៥, ៣៩:៧] ពុំមានអ្នកណាមួយលីវែកអម្រែករបស់អ្នកដទៃទេ ។* តើមានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ្ធ ﷻ មានព្រះបន្ទូលពិតឥតមុសានៅក្នុងព្រះបន្ទូលទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ﷻ ។ ពួកកូនចៅរបស់ឃាតកររបស់ អាល់-ហ្ជ្ធ្ងសៃន ﷺ ពេញចិត្ដនឹងទង្វើរបស់ដូនតាខ្លួន ។ បុគ្គលដែលពេញចិត្ដនឹងរឿងនេះដូចបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្ដទង្វើនោះដែរ ។ ទោះបីបុរសម្នាក់ត្រូវគេសម្លាប់នៅឯទិសខាងលិច បុរសម្នាក់ទៀតដែលនៅឯទិសខាងកើតពេញចិត្ដនឹងការសម្លាប់នេះក៏ដោយ ព្រោះអ្នកណាពេញចិត្ដនឹងឃាតកម្មនេះ សម្រាប់អល់ឡោះហ្ជ្ធ ﷻ អ្នកនោះ បានរួមដៃជាមួយឃាតករ ។ ដូច្នេះ អាល់-ក្ង៊ីអ៊ីម ﷺ នឹងសម្លាប់ពួកគេ ពេលណាព្រះអង្គ ﷺ ងើបឡើង (ត្រឡប់មកវិញ) ព្រោះពួកគេពេញចិត្ដនិងទង្វើរបស់ដូនតាខ្លួន ។"

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: بِأَيِّ شَيْءٍ يَبْدَأُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مِنْكُمْ؟ قَالَ: «يَبْدَأُ بِبَنِي شَيْبَةَ، وَ يَقْطَعُ أَيْدِيَهُمْ لِأَنَّهُمْ سُرَّاقُ بَيْتِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن ١ – الجزء : ٢ صفحة : ٥٠٨ الحديث : ٩٩/ ٣٧٧٤ ، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) – الجزء : ١ صفحة : ٢٧٣ الحديث : ٥ ، علل الشرائع – الجزء : ١ صفحة : ٢٢٩ الحديث : ١ ، ينابيع المودة – الجزء : ١ صفحة : ٤٢٤)**

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "តើ អាល់-ក្ង៊ីអ៊ីម ﷺ ដែលជាសាលោហិតរបស់ព្រះអង្គ ﷺ នោះ នឹងចាប់ផ្ដើមធ្វើអ្វីមុនគេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ នឹងចាប់ផ្ដើមនឹងកុលសម្ព័ន្ធ ស៊ីបាស៊ុ មុនគេ ។ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងកាត់ដៃពួកគេ ព្រោះពួកគេជាចោរនៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះរបស់អល់ឡោះហ្ជ្ធ ﷻ ។"
(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 273/ 5) 6:161-165

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿١٤﴾

១៤. យើងបានចាត់បញ្ជូននុះហ្ជ្ធ ទៅរកប្រជារាស្ដ្រគេ ។ គេបានរស់នៅជាមួយពួកគេមួយពាន់ឆ្នាំខ្វះហាសិបឆ្នាំ ។ ទឹកជំនន់បានច្បាមពួកគេ ព្រោះពួកគេជាមនុស្សទុច្ចរិត ។

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَصْحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ وَجَعَلْنَٰهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٥﴾

១៥. យើងបានជួយសង្គ្រោះគេនិងបណ្ដាអ្នកដែលនៅក្នុងនាវា ហើយយើងបានធ្វើឲ្យវា (រឿងនេះ) ទៅ

ជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤-១៥

1. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ عَاشَ نُوحٌ (عليه السلام) أَلْفَيْ سَنَةٍ وَ ثَلَاثَمِائَةِ سَنَةٍ مِنْهَا ثَمَانُمِائَةٍ وَ خَمْسِينَ سَنَةً قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ وَ أَلْفُ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَاماً وَ هُوَ فِي قَوْمِهِ يَدْعُوهُمْ وَ خَمْسُمِائَةِ عَامٍ بَعْدَ مَا نَزَلَ مِنَ السَّفِينَةِ وَ نَضَبَ الْمَاءُ فَمَصَّرَ الْأَمْصَارَ وَ أَسْكَنَ وُلْدَهُ الْبُلْدَانَ ثُمَّ إِنَّ مَلَكَ الْمَوْتِ جَاءَهُ وَ هُوَ فِي الشَّمْسِ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكَ فَرَدَّ عَلَيْهِ نُوحٌ (عليه السلام) قَالَ مَا جَاءَ بِكَ يَا مَلَكَ الْمَوْتِ قَالَ جِئْتُكَ لِأَقْبِضَ رُوحَكَ قَالَ دَعْنِي أَدْخُلْ مِنَ الشَّمْسِ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ لَهُ نَعَمْ فَتَحَوَّلَ ثُمَّ قَالَ يَا مَلَكَ الْمَوْتِ كُلُّ مَا مَرَّ بِي مِنَ الدُّنْيَا مِثْلُ تَحْوِيلِي مِنَ الشَّمْسِ إِلَى الظِّلِّ فَامْضِ لِمَا أُمِرْتَ بِهِ فَقَبَضَ رُوحَهُ (عليه السلام).

១. មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពីអាស្ស៊ីម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ ដែលបានថ្លែងតមកពីអ្ការ៉ាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាកាំ ដែលទទួលបានមកពីមិត្តយើងម្នាក់ដែលបានថ្លែងថា អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌ្ឍុលឡោះ ហ្ការ៉ាកាតាមានវចនៈថា៖ "អាយុរបស់នុះ ហ្ការ៉ាកាតគឺ ២៣០០ ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានរស់នៅ ៨៥០ ឆ្នាំមុនត្រូវចាត់បញ្ជូនមក (ត្រូវតែងតាំងជាព្រះសាស្តា) ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានរស់នៅជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ ﷺ អស់ ១០០០ ឆ្នាំខ្វះ ៥០ ឆ្នាំ (៩៥០ ឆ្នាំ) ដើម្បីហៅពួកគេ(មករកអល់ឡោះ ﷻ) ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានរស់នោះ ៥០០ ឆ្នាំ ក្រោយពីបានចុះពីនាវា ទឹកបានស្រកអស់ ព្រះអង្គ ﷺ បានកសាងស្រុកទេសហើយបានទុកដាក់កូនៗ ព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងស្រុកទេសទាំងនោះ ។ យមទេវតាបានមកជួបព្រះអង្គ ﷺ កណ្តាលថ្ងៃ ដោយមានវចនៈថា៖ "សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ ﷺ !" នុះ ហ្ការ៉ាកាត ﷺ បានគំនាប់ទេវតាវិញ ហើយមានវចនៈថា៖ "យមទេវតាអើយ ព្រះអង្គ ﷺ មកនេះមានធុរៈអ្វី ?" ទេវតាមានវចនៈថា៖ "ទូលបង្គំមកយកព្រលឹងព្រះអង្គ ﷺ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ទុកពេលឲ្យខ្ញុំ ﷺ ទៅក្នុងម្លប់បន្តិចសិន ។" យមទេវតាបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "បាន ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានផ្លាស់កន្លែង ហើយមានវចនៈថា៖ "យមទេវតាអើយ ! សម្រាប់ខ្ញុំ ﷺ សព្វសារពើដែលបានកន្លងផុតទៅក្នុងលោកនេះ ប្រៀបបាននឹងការផ្លាស់ប្តូរកន្លែងរបស់ខ្ញុំ ﷺ នេះដែរពីកណ្តាលថ្ងៃទៅកាន់ម្លប់ ។ សូមព្រះអង្គ ﷺ ប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យធ្វើចុះ ។" យមទេវតាបានយកព្រលឹងព្រះអង្គ ﷺ ។" (الكافي 8: 284/ 429) 11:47-49

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو وَ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدَّيْلَمِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ عَاشَ نُوحٌ (عليه السلام) بَعْدَ الطُّوفَانِ خَمْسَمِائَةِ سَنَةٍ ثُمَّ أَتَاهُ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) فَقَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ قَدِ انْقَضَتْ نُبُوَّتُكَ وَ اسْتَكْمَلْتَ أَيَّامَكَ فَانْظُرْ إِلَى الِاسْمِ الْأَكْبَرِ وَ مِيرَاثِ الْعِلْمِ وَ آثَارِ عِلْمِ النُّبُوَّةِ الَّتِي مَعَكَ فَادْفَعْهَا إِلَى ابْنِكَ سَامٍ فَإِنِّي لَا أَتْرُكُ الْأَرْضَ إِلَّا وَ فِيهَا عَالِمٌ تُعْرَفُ بِهِ طَاعَتِي وَ يُعْرَفُ بِهِ هُدَايَ وَ يَكُونُ نَجَاةً فِيمَا بَيْنَ مَقْبِضِ النَّبِيِّ وَ مَبْعَثِ النَّبِيِّ الْآخَرِ وَ لَمْ أَكُنْ أَتْرُكُ النَّاسَ بِغَيْرِ حُجَّةٍ لِي وَ دَاعٍ إِلَيَّ وَ هَادٍ إِلَى سَبِيلِي وَ عَارِفٍ بِأَمْرِي فَإِنِّي قَدْ قَضَيْتُ أَنْ أَجْعَلَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادِياً أَهْدِي بِهِ السُّعَدَاءَ وَ يَكُونُ حُجَّةً لِي عَلَى الْأَشْقِيَاءِ

២. មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌ្ឍុលឡោះ ហ្ការ៉ាកាត បានតំណាលតមកពីមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសែន ដែលបានតំណាលតមកពីមូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន យ៉ាប៊ៀរ,

អ៊ុប់ឌុល-ការីម ប៊ិន អ៊ុរ៉ំ និងអ៊ុប់ឌុល-ហ្វាមីដ្ ប៊ិន អាប៊ូ អាល់-ដៃទ្បាមីដែលបានថ្លែងថា អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ៍ﷺមានវចនៈថា៖ "នុះហ្វ៍ﷺបានរស់នៅ ៥០០ ឆ្នាំក្រោយពីព្យុះ (ទឹកជំនន់)។ បន្ទាប់មកយ៉ីបរ៉អ៊ីលﷺមកជួបព្រះអង្គﷺ ហើយបានប្រាប់ព្រះអង្គﷺថា៖ "នុះហ្វ៍ﷺអើយ សាស្តាភាពរបស់អ្នកﷺផុតកាលកំណត់ហើយ អាយុកាលរបស់អ្នកﷺគ្រប់ហើយ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកﷺមើលទៅឯព្រះនាមមហិមា (الاِسْمِ الْأَكبَرِ) ។ ចំណែកឯកេរដំណែលនៃព្រះអភិញ្ញានិងទ្រព្យសម្បត្តិនៃព្រះអភិញ្ញានៃសាស្តាភាពដែលនៅឯអ្នកﷺនោះ ចូរអ្នកﷺផ្ទេរឲ្យទៅសាំﷺ រាជបុត្ររបស់អ្នកﷺ ។ អញﷻមិនទុកផែនដីចោលទេ ដរាបណាមិនមានអ្នកចេះដឹងដែលអាចណែនាំឲ្យគេស្គាល់នូវការគោរពបូជាចំពោះអញﷻបាន អាចធ្វើឲ្យគេយល់នូវមគ្គទេសក៍អញﷻបាន ។ ការចាកផុតពីសេចក្តីវិនាសអាចមាននៅត្រង់ចន្លោះផុតអាណត្តិសាស្តាមួយនិងការតែងតាំងព្រះសាស្តាថ្មីមួយទៀត ។ អញﷻមិនទុកប្រជារាស្ត្រចោលដោយគ្មានតឹកតាងដែលមកពីអញﷻឡើយ ដើម្បីប្រកាសហៅឲ្យមករកអញﷻ ដើម្បីដឹកនាំទៅរកមាគ៌ាអញﷻ និងដើម្បីបំភ្លឺព្រះបញ្ជាអញﷻ ព្រោះអញﷻបានដាក់ព្រះបញ្ញត្តិមកថាអញនឹងតែងតាំងអ្នកដឹកនាំម្នាក់សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រនីមួយៗ ដើម្បីដឹកនាំជនមានសំណាងនិងដើម្បីជាពាក្យសំអាងរបស់អញﷻទល់នឹងជនអាក្រក់ ។"

قَالَ فَدَفَعَ نُوحٌ (عليه السلام) الِاسْمَ الْأَكْبَرَ وَ مِيرَاثَ الْعِلْمِ وَ آثَارَ عِلْمِ النُّبُوَّةِ إِلَى سَامٍ وَ أَمَّا حَامٌ وَ يَافِثُ فَلَمْ يَكُنْ عِنْدَهُمَا عِلْمٌ يَنْتَفِعَانِ بِهِ قَالَ وَ بَشَّرَهُمْ نُوحٌ (عليه السلام) بِهُودٍ (عليه السلام) وَ أَمَرَهُمْ بِاتِّبَاعِهِ وَ أَمَرَهُمْ أَنْ يَفْتَحُوا الْوَصِيَّةَ فِي كُلِّ عَامٍ وَ يَنْظُرُوا فِيهَا وَ يَكُونُ عِيداً لَهُمْ .

ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះនុះហ្វ៍ﷺបានផ្ទេរព្រះនាមមហិមា កេរដំណែលនៃព្រះអភិញ្ញានិងទ្រព្យសម្បត្តិនៃព្រះអភិញ្ញានៃសាស្តាភាពឲ្យសាំﷺ ។ ចំណែកឯហ្វាំនិងយ៉ាហ្វាស្ស៊ុវិញមិនបាននូវព្រះអភិញ្ញាទេ ដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ពួកគេបាន ។ នុះហ្វ៍ﷺបានប្រាប់ដំណឹងល្អអំពីហ៊ូដ្ﷺឲ្យពួកគេដឹង ហើយបានដាក់បញ្ជាឲ្យពួកគេស្តាប់បង្គាប់ហ៊ូដ្ﷺ បានបញ្ជាឲ្យពួកគេបើកសំបុត្របណ្តាំមើលរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយចាត់ទុកវាជាថ្ងៃបុណ្យមួយសម្រាប់ពួកគេ ។" (الكافي 8: 285/ 430)

وَإِبۡرَٰهِيمَ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُۖ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١٦

១៦. អ៊ិបរ៉ហ៊ីម កាលគេបានថ្លែងប្រាប់ប្រជារាស្ត្រគេថា៖ "ចូរអស់លោកគោរពសក្ការអល់ឡោះហ្វ៍ ចូរខ្លាចក្រែងព្រះអង្គ វាជាការប្រសើរបំផុតសម្រាប់អស់លោក បើអស់លោកដឹង ។"

إِنَّمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡثَٰنٗا وَتَخۡلُقُونَ إِفۡكًاۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمۡلِكُونَ لَكُمۡ رِزۡقٗا فَٱبۡتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزۡقَ وَٱعۡبُدُوهُ وَٱشۡكُرُواْ لَهُۥٓۖ إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ١٧

១៧. តែពួកអ្នកគោរពសក្ការៈរូបបដិមាក្រៅពីអល់ឡោះហ្វ៍ ពួកអ្នកប្រឌិតឡើងនូវមុសាវាទ [ដោយតាំងពួកវាជាព្រះ] ។ អ្វីៗដែលពួកអ្នកគោរពសក្ការៈក្រៅពីអល់ឡោះហ្វ៍នោះមិនមានសមត្ថភាពផ្តល់នូវគ្រឿងទំនុកបម្រុងដល់ពួកអ្នកទេ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកស្វែងរកនូវគ្រឿងទំនុកបម្រុងពីអល់ឡោះហ្វ៍ ចូរពួកអ្នកគោរពសក្ការៈព្រះអង្គ ចូរដឹងគុណព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

وَإِن تُكَذِّبُواْ فَقَدۡ كَذَّبَ أُمَمٞ مِّن قَبۡلِكُمۡۖ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ١٨

១៨. [បណ្តាជនបដិសេធសទ្ធា... អឺយ] បើពួកអ្នកបដិសេធ[ការប្រៀនប្រដៅរបស់អល់ឡោះហ្គ៉ា ចូរពួកអ្នកនឹកដល់]បណ្តាសហគមន៍[នៃពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ។ ល ។]កាលពីមុនពួកអ្នកបានបដិសេធ[ដែរ] ។ ព្រះសាសនៈទូតមានភារកិច្ចចំពោះតែការផ្សព្វផ្សាយ[នូវការប្រៀនប្រដៅរបស់អល់ឡោះហ្គ៉ា]ជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ ។

أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ كَيۡفَ يُبۡدِئُ ٱللَّهُ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥٓۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ١٩

១៩. ពួកគេមិនឃើញទេឬថាអល់ឡោះហ្គ៉ាបានផ្តើមបង្កើត[សព្វសារពើ]ដូចម្តេចខ្លះ បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងធ្វើម្តងទៀត ? វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ៉ា ។

قُلۡ سِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ بَدَأَ ٱلۡخَلۡقَۚ ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأٓخِرَةَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٢٠

២០. [សាស្តាអឺយ !] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់មនុស្សទាំងអស់]ថា៖ "ចូរអស់លោកចរគ្រាច់ទៅលើដែនដី ពិនិត្យមើលចុះថាព្រះអង្គបានផ្តើមបង្កើត[សព្វសារពើ]ដូចម្តេចខ្លះ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ៉ានឹងផលិតមួយមាបនកម្មទៀត (គឺបង្កើតសត្វលោកម្តងទៀត) ។ អល់ឡោះហ្គ៉ាមានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرۡحَمُ مَن يَشَآءُۖ وَإِلَيۡهِ تُقۡلَبُونَ ٢١

២១. ព្រះអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ [តាមទង្វើអាក្រក់របស់មនុស្ស] ព្រះអង្គមានមេត្តាករុណាលើអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ [តាមទង្វើល្អរបស់មនុស្ស និងលើសពីនោះទៅទៀត] ។ អស់លោកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ [និងត្រូវជំនុំជម្រះ] ។

وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٢٢

២២. អស់លោកគេចមិនផុត[ពីព្រះអាជ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ៉ា]ទេ ទាំងនៅលើដី ទាំងនៅលើមេឃ ។ អស់លោកពុំមានអ្នកការពារនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ៉ាឡើយ ។"

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يَئِسُواْ مِن رَّحۡمَتِي وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٢٣

២៣. ជនណាដែលមិនជឿបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ៉ានិងចំនួបព្រះអង្គ ជននោះអស់សង្ឃឹមនឹងបាននូវព្រះមេត្តាធម៌អញ ។ ជននោះនឹងបាននូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوۡمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُواْ ٱقۡتُلُوهُ أَوۡ حَرِّقُوهُ فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٢٤

២៤. មិនមានចម្លើយពីប្រជារាស្ត្រគេទេ ក្រៅពីពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកសម្លាប់វា ឬដុតវាទៅ ។" តែអល់ឡោះហ្គ៉ាបានជួយគេឲ្យផុតពីភ្លើង ។ ក្នុងអ្វីទាំងនេះមាននូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់មនុស្សដែលមានសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦-២៤

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخَزَّازِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)... قَالَ فَبَيْنَمَا إِخْوَتُهُ يَعْمَلُونَ يَوْماً مِنَ الْأَيَّامِ الْأَصْنَامَ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) الْقَدُومَ وَ أَخَذَ خَشَبَةً فَنَجَرَ مِنْهَا صَنَماً لَمْ يَرَوْا قَطُّ مِثْلَهُ فَقَالَ آزَرُ لِأُمِّهِ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ نُصِيبَ خَيْراً بِبَرَكَةِ ابْنِكِ هَذَا قَالَ فَبَيْنَمَا هُمْ كَذَلِكَ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ الْقَدُومَ فَكَسَرَ الصَّنَمَ الَّذِي عَمِلَهُ فَفَزِعَ أَبُوهُ مِنْ ذَلِكَ فَزَعاً شَدِيداً فَقَالَ لَهُ أَيَّ شَيْءٍ عَمِلْتَ فَقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) وَ مَا تَصْنَعُونَ بِهِ فَقَالَ آزَرُ نَعْبُدُهُ فَقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) أَ تَعْبُدُونَ ما تَنْحِتُونَ فَقَالَ آزَرُ لِأُمِّهِ هَذَا الَّذِي يَكُونُ ذَهَابُ مُلْكِنَا عَلَى يَدَيْهِ.

១. [...] ទទួលបានពី អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរដែលបានថា អាប៊ូ អ្ងាប់ឌ្ងុលឡោះហ្ស៊ាកាតាមានវាចន:ថា៖ "ថ្ងៃមួយ ពេលបងប្អូនព្រះអង្គ(عليه السلام)កំពុងតែឆ្លាក់រូបចម្លាក់ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានយកឧបករណ៍និងឈើមួយដុំមកឆ្លាក់រូបមួយដែលពួកគេមិនដែលឃើញឡើយ ។ អាស្ការ៉ាបានប្រាប់មាតាព្រះអង្គ(عليه السلام)ថា៖ "ខ្ញុំសង្ឃឹមថាយើងនឹងបានទទួលនូវសំណាងល្អពីកូន(عليه السلام)នាងម្នាក់នេះ ។" ព្រះអង្គ(صلوات الله وسلامه عليه)មានវចន:ថា៖ "ពេលពួកគេឆ្លាក់បានពាក់កណ្តាល អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានចាប់ឧបករណ៍វាយបំបែករូបចម្លាក់ដែលព្រះអង្គ(عليه السلام)បានឆ្លាក់ ។ ឪពុកព្រះអង្គ(عليه السلام)ភ័យរន្ធត់ បានប្រាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام)ថា៖ "ឯងបានធ្វើអ្វីចំពោះរូបចម្លាក់នោះ ?" អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ចុះលោកឪពុកបានធ្វើអ្វីចំពោះរូបនោះ ?" អាស្ការ៉ាបានថា៖ "មនុស្ស បានគោរពសក្តារ:រូបនេះ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកឪពុកគោរពសក្តារ:អ្វីដែលលោកឪពុកបានឆ្លាក់ឡើងដោយដៃឯងនោះឬ ?" អាស្ការ៉ាបានប្រាប់មាតាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)ថា៖ "រាជាណាចក្រយើងនឹងរលាយសាបសូន្យដោយដៃបុគ្គល(عليه السلام)នេះឯង ។""
(អាល់-ការ៉ាហ្ស ហ្ការ៉ាឌ្ស៊ីស្ស ១៥០០៥ ឬ 558 /366 :8 الكافي)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنْ أَبَانِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ حُجْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ خَالَفَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) قَوْمَهُ وَ عَابَ آلِهَتَهُمْ حَتَّى أُدْخِلَ عَلَى نُمْرُودَ فَخَاصَمَهُ فَقَالَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) "رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَ يُمِيتُ قالَ أَنَا أُحْيِي وَ أُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِها مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَ اللَّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ"

២. អ្ងាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពីអាស្ម៉ាដ្ង ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ង ប៊ិន អាប៊ូ ណាស្ស៊ីរ៉ែលបានតំណាលតមកពីអាបាន ប៊ិន អ៊ីស្ស៊ូម៉ានដែលបានតំណាលតមកពីហ្ស ជ្ជ ១ ថាអាប៊ូ អ្ងាប់ឌ្ងុលឡោះហ្ស៊ាកាតាមានវចន:ថា៖ "អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានប្រឆាំងប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ(عليه السلام) បានប្រព្រឹត្តឆ្គាំឆ្គងលើព្រះទាំងឡាយរបស់ពួកគេ។បាននាំព្រះអង្គ(عليه السلام)ទៅប្តឹងនិមរូដ(لعن الله) ឲ្យឈ្លោះជាមួយនិមរូដ(لعن الله) ។ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)បានថា៖ *[២:២៥៨] ព្រះម្ចាស់របស់ខ្ញុំគឺព្រះអ្នកប្រទានជីវិតនិងសេចក្តីស្លាប់" គេបានឆ្លើយថា៖ "ខ្ញុំក៏ជាអ្នកឲ្យជីវិតនិងសេចក្តីស្លាប់ដែរ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ានាំដួងអាទិត្យមកពីទិសខាងកើត ចូរនាំដួងអាទិត្យមកពីទិសខាងលិចមើល ។" ជនបដិសេធសទ្ធានោះ ទីទើរ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាមិនដឹកនាំជនានុជនទុច្ចរិតទេ ។"*

وَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) "عَابَ آلِهَتَهُمْ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ" قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) وَ اللَّهِ مَا كَانَ سَقِيماً وَ مَا كَذَبَ فَلَمَّا تَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ إِلَى عِيدٍ لَهُمْ دَخَلَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) إِلَى آلِهَتِهِمْ بِقَدُومٍ فَكَسَرَهَا إِلَّا كَبِيراً لَهُمْ وَ وَضَعَ الْقَدُومَ فِي عُنُقِهِ فَرَجَعُوا إِلَى آلِهَتِهِمْ فَنَظَرُوا إِلَى مَا صُنِعَ بِهَا فَقَالُوا لَا وَ اللَّهِ مَا اجْتَرَأَ عَلَيْهَا وَ لَا كَسَرَهَا إِلَّا الْفَتَى الَّذِي كَانَ يَعِيبُهَا وَ يَبْرَأُ مِنْهَا

អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្វារ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ បានប្រព្រឹត្តឆ្គាំឆ្គងលើព្រះទាំងឡាយរបស់ពួកគេ *[៣៧:៨៨] បន្ទាប់ពីនោះ គេបានសង្កេតមើលផ្កាយ [៣៧:៨៩] ហើយគេបានពោលថា៖ "ខ្ញុំមិនស្រួលខ្លួនទេ ។"* អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្វារ ﷺ មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ﷻ ព្រះអង្គ ﷺ មិនឈឺទេ មិននិយាយភូតភរទេ ។ ពេលពួកគេបានគេចចេញពីព្រះអង្គ ﷺ ទៅចូលរួមក្នុងពិធីបុណ្យរបស់ពួកគេ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ﷺ បានមករកព្រះទាំងឡាយរបស់ពួកគេជាមួយពូថៅ ហើយបានវាយបំបែកព្រះទាំងនោះ ទុកតែព្រះធំមួយទេ ហើយដាក់ពូថៅលើកព្រះនោះ ។ ពួកគេបានត្រឡប់មករកព្រះពួកគេវិញ បានប្រទះទិដ្ឋភាពនេះ ហើយបានថា៖ "ទេ ព្រះអើយ ។ មិនមានអ្នកណាហ៊ានធ្វើបែបនេះទេក្រៅពីក្មេងប្រុស ﷺ ម្នាក់នោះ ដែលបានប្រព្រឹត្តឆ្គាំឆ្គងលើព្រះទាំងនេះហើយបានគេចចេញពីព្រះទាំងនេះ ។"

فَلَمْ يَجِدُوا لَهُ قِتْلَةً أَعْظَمَ مِنَ النَّارِ فَجُمِعَ لَهُ الْحَطَبُ وَ اسْتَجَادُوهُ حَتَّى إِذَا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي يُحْرَقُ فِيهِ بَرَزَ لَهُ نُمْرُودُ وَ جُنُودُهُ وَ قَدْ بُنِيَ لَهُ بِنَاءٌ لِيَنْظُرَ إِلَيْهِ كَيْفَ تَأْخُذُهُ النَّارُ وَ وُضِعَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) فِي مَنْجَنِيقٍ وَ قَالَتِ الْأَرْضُ يَا رَبِّ لَيْسَ عَلَى ظَهْرِي أَحَدٌ يَعْبُدُكَ غَيْرُهُ يُحْرَقُ بِالنَّارِ قَالَ الرَّبُّ إِنْ دَعَانِي كَفَيْتُهُ

ពួកគេមិនមានវិធីសម្លាប់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ﷺ ដែលសាហាវជាងដុតទាំងរស់ទេ ។ ពួកគេបានប្រមូលឧស ហើយលាបប្រេង ។ លុះដល់ថ្ងៃដុតអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ﷺ និមរ៉ូដនិងកងទ័ពបានចេញមកដែរ ។ គេបានសាងសំណង់ខ្ពស់មួយដើម្បីពួកគេនឹងបានមើលឃើញអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ﷺ ឆេះពីលើនោះ ។ ពួកគេបានដាក់ព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងដង្ហ័ក់ធំ ផែនដីបានស្រែកឡើងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ មិនមានអ្នកណាដែលនៅលើខ្នងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលគោរពសក្តារៈព្រះអង្គ ﷻ ក្រៅពីគេទេ ហើយគេត្រូវដុតក្នុងភ្លើង ។" ព្រះម្ចាស់ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើគេ ﷺ បួងសួងអញ ﷻ អញ ﷻ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គេ ﷺ ។"

فَذَكَرَ أَبَانٌ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَمَّنْ رَوَاهُ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَنَّ دُعَاءَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) يَوْمَئِذٍ كَانَ يَا أَحَدُ [يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ] يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ ثُمَّ قَالَ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ فَقَالَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَفَيْتُ

អាបានបានតំណាលតមកពីមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មារ៉ាន ដែលបានតំណាលតមកពីម្នាក់ដែលធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្វារ ﷺ ថាការបួងសួងរបស់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ﷺ ថ្ងៃនោះគឺ៖ "ឱព្រះមួយគត់ ﷻ ឱព្រះអមត: ឱព្រះដែលមិនឲ្យកំណើត ឲ្យព្រះដែលមិនមានអ្នកណាបង្កើតមក ព្រះដែលគ្មានគូប្រៀប ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ ពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះ ﷻ ។" ដូច្នេះព្រះដ៏មានសិរីសួស្ដី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ ﷻ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នក ﷺ ។"

فَقَالَ لِلنَّارِ كُونِي بَرْداً قَالَ فَاضْطَرَبَتْ أَسْنَانُ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) مِنَ الْبَرْدِ حَتَّى قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ سَلاماً عَلى إِبْرَاهِيمَ وَ انْحَطَّ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) وَ إِذَا هُوَ جَالِسٌ مَعَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) يُحَدِّثُهُ فِي النَّارِ قَالَ نُمْرُودُ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهاً فَلْيَتَّخِذْ مِثْلَ إِلَهِ إِبْرَاهِيمَ

ភ្លើងបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រជាក់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ធ្មេញ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام លាន់សូរដោយសារត្រជាក់ លុះត្រាតែអល់ឡោះ ﷻ ហ៊ូ មានព្រះបន្ទូលថា "ចូរមានសុវត្ថិភាពលើអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ។" ជ្រីបរ៉អ៊ីល عليه السلام បានចុះមក អង្គុយនិយាយជាមួយអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام នៅក្នុងភ្លើង ។ និមរ៉ូដ ﷺ បានថា៖ "ពេលអស់លោកយកព្រះណាមួយ គប្បីយកព្រះណាដែលដូចព្រះរបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ។"

قَالَ فَقَالَ عَظِيمٌ مِنْ عُظَمَائِهِمْ إِنِّي عَزَمْتُ عَلَى النَّارِ أَنْ لَا تُحْرِقَهُ قَالَ فَأَخَذَ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ نَحْوَهُ حَتَّى أَحْرَقَهُ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ្នកខ្លាំងពូកែម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកខ្លាំងពូកែរបស់ពួកគេបានថា៖ "ខ្ញុំទេដែលមិនចង់ឲ្យភ្លើងឆេះគេ عليه السلام នោះ ។" អណ្តាតភ្លើងធំសម្បើមមួយបានបាញ់ចេញពីក្នុងភ្លើងមកលើអ្នកនោះ ឆេះបុគ្គលនោះ ។" (អាល់-កាហ្ស៊ី ហ្ការ៉ូ ១៥០០៦ ឬ 559 /368 :8 الكافي)

وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾

២៥. គេបានថា៖ "អស់លោកយករូបបដិមា[មកគោរពបូជា]ជាជាងយកអល់ឡោះ ហ៊ូ ព្រោះតែអស់លោកស្រឡាញ់ចូលចិត្តគ្នាក្នុងជីវិតលោកនេះប៉ុណ្ណោះ ។ តែនាថ្ងៃជំនុំជម្រះអស់លោកនឹងបដិសេធគ្នា ដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមក ។ អស់លោកនឹងមានភ្លើងនរកជាជម្រក អស់លោកនឹងពុំមានជំនួយឡើយ ។"

۞فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

២៦. លូតុ្តបានជឿគេ(អ៊ីបរ៉ហ៊ីម) ហើយបានថា៖ "ខ្ញុំភៀសខ្លួនទៅរកព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិរុងរឿង ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៥-២៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الزُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ''وَ قَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللهِ أَوْثاناً مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَ يَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضاً''، قَالَ: «يَعْنِي يَتَبَرَّأُ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣١١ ؛ الكافي ٢:١/٢٨٧)

១. [...] ទទួលបានពី អាប៊ូ អ៊ុំរ៉ូ អាល់-ស្ស៊ូបៃរីដែលបានរាយការណ៍ថា អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ហ៊ូ تعالى *[២៩:២៥] គេបានថា៖ "អស់លោកយករូបបដិមាជាជាងយកអល់ឡោះ ហ៊ូ ព្រោះតែអស់លោកស្រឡាញ់ចូលចិត្តគ្នាក្នុងជីវិតលោកនេះប៉ុណ្ណោះ ។ តែនាថ្ងៃជំនុំជម្រះអស់លោកនឹងបដិសេធគ្នា ដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមក* ថា៖ "មានន័យថា ពួកគេនឹងចៀសពីគ្នា (មិនទទួលស្គាល់គ្នាទេ) ។" (1 /287 :2 الكافي)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبَانٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «''فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ''، وَ خَرَجَ مُهَاجِراً إِلَى الشَّامِ هُوَ وَ سَارَةُ وَ لُوطٌ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣١١ ؛ الكافي ٨:٥٥٩/٣٦٨)

២. [...] ទទួលបានពី ស្ហ្ស៊ូរ៉ោះតុ៌ដែលទទួលបានពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ *"[២៩:២៦] លូតុ្តបានជឿគេ* ជឿព្រះអង្គ عليه السلام (គឺអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام) ហើយបានភៀសខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសស៊ីរី ព្រះអង្គ عليه السلام (គឺអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام) សារ៉ោះតុ៌ رضي الله عنها និងលូតុ្ត عليه السلام ។" (الكافي 8: 368/ 559)

***

3**. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ جَمِيعاً، عَنِ الْحَسَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ الْكَرْخِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ ذَكَرَ حَدِيثَ مُهَاجَرَةِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ ذَكَرَ فِي آخِرِهِ: «وَ سَارَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) حَتَّى نَزَلَ بِأَعْلَى الشَّامَاتِ، وَ خَلَّفَ لُوطاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي أَدْنَى الشَّامَاتِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣١١ ؛ الكافي ٨:٥٦٠/٣٧٠)

៣**. [...] អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ប៊ិន អាប៊ូ ស៊ីយ៉ាដ៉ូ អាល់-ការឃីបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ៊ូ មានវចន:" លោកបានតំណាលហ្ការ៉ឌ្ធីស្ស្ត្ដីអំពីការភៀសខ្លួនរបស់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام ហើយថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:នៅចុងហ្ការ៉ឌ្ធីស្ស ថា៖ "អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام បានធ្វើដំណើរលុះទៅឈប់នៅលើទួលមួយ បានទុកលូត عليه السلام នៅខាងក្រោយ ឯជើងទួលនោះ ។" (អាល់-ការ៉ាហ្ជ)

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾

២៧. យើងបានប្រទានអ៊ីសហ្ការ៉ាកុ៉ និងយ៉ាកុ៉ាគ្ធូបឲ្យគេ(អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម) យើងបានតែងតាំងបណ្ដាកូនចៅគេជាសាស្ដានិងជាអ្នកទទួលព្រះគម្ពីរ ។ យើងបានឲ្យរង្ហ៊ាន់គេក្នុងជីវិតលោកនេះ ឯលោកខាងមុខពិតណាស់ គេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកសច្ច: (បណ្ដាសន្ដបុគ្គលនិងសាស្ដា) ។

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾

២៨. លូតុ្ត កាលគេបានប្រាប់ប្រជារាស្ត្រគេថា៖ "អស់លោកបានប្រព្រឹត្ដអំពើអសីលធម៌ដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកធ្លាប់បានប្រព្រឹត្ដមុនអស់លោកឡើយ ។

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. អស់លោកទៅរកមនុស្សប្រុស(រួមសំវាស) ប្រព្រឹត្ដអំពើចោរកម្មតាមផ្លូវ អស់លោកប្រព្រឹត្ដអំពើអាក្រក់ក្នុងកន្លែងជុំនំរបស់អស់លោកឬ ?" ប្រជារាស្ត្ររបស់គេពុំមានចម្លើយអ្វីក្រៅពីថា៖ "ចូរលោកនាំទណ្ឌកម្មរបស់អល់ឡោះហ៊ូមកលើយើង បើលោកជាអ្នកសច្ច:ម្នាក់មែននោះ ។"

قَالَ رَبِّ ٱنصُرۡنِي عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٣٠

៣០. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតទល់នឹងពួកសាបព្រោះវិនាសកម្ម ។"

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهۡلِكُوٓاْ أَهۡلِ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِۖ إِنَّ أَهۡلَهَا كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ٣١

៣១. កាលបណ្តាប្រេសិត (ទេវតា) យើងបានមករកអ៊ីបរ៉ហ៊ីមជាមួយដំណឹងល្អ ដោយថ្លែងថា៖ "យើងនឹងប្រហារប្រជារាស្ត្រស្រុកនេះ ។ ពួកអ្នកស្រុកនេះជាជនទុច្ចរិត [ជនកំហូចនិងសាងអំពើដែលផ្តល់មកឲ្យនូវវិនាសហិនហោច] ។"

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطٗاۚ قَالُواْ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَن فِيهَاۖ لَنُنَجِّيَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ٣٢

៣២. គេ (អ៊ីបរ៉ហ៊ីម) បានថា៖ "លូតូ្ត នៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងដឹងច្បាស់ជាងគេថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនោះ ។ យើងនឹងសង្គ្រោះគេនិងគ្រួសារគេ លើកលែងតែភរិយាគេដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។"

وَلَمَّآ أَن جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗاۖ وَقَالُواْ لَا تَخَفۡ وَلَا تَحۡزَنۡ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهۡلَكَ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ٣٣

៣៣. ពេលបណ្តាប្រេសិតយើងមកជួបលូតូ្ត គេបារម្ភខ្លាំងអំពីពួកគេ គេពិបាកចិត្តដែលពុំមានសមត្ថភាពការពារពួកគេ ។ ពួកគេបានថា៖ "លោកកុំខ្លាច កុំមានព្រួយបារម្ភឡើយ ។ យើងនឹងជួយលោកនិងគ្រួសារលោក លើកលែងតែភរិយារលោកដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهۡلِ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ٣٤

៣៤. យើងនឹងទម្លាក់មកលើពួកអ្នកស្រុកនេះនូវទណ្ឌកម្មមកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេប្រព្រឹត្តផ្តើន ។

وَلَقَد تَّرَكۡنَا مِنۡهَآ ءَايَةَۢ بَيِّنَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٣٥

៣៥. យើងបានបន្សល់ទុកស្រុកនេះជាសញ្ញា[ព្រមាន]ជាក់ច្បាស់មួយសម្រាប់ជនដែលប្រើប្រាជ្ញា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៧-៣៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ وَ هُوَ فَرْقَدٌ عَنْ أَبِي يَزِيدَ الْحَمَّارِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَعَثَ أَرْبَعَةَ أَمْلاَكٍ فِي إِهْلاَكِ قَوْمِ لُوطٍ جَبْرَئِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ كَرُوبِيلَ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) فَمَرُّوا بِإِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ هُمْ مُغْتَمُّونَ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَلَمْ يَعْرِفْهُمْ وَ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً فَقَالَ لاَ يَخْدُمُ هَؤُلاَءِ أَحَدٌ إِلَّا أَنَا بِنَفْسِي وَ كَانَ صَاحِبَ أَضْيَافٍ فَشَوَى لَهُمْ عِجْلًا سَمِيناً حَتَّى أَنْضَجَهُ ثُمَّ قَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا وَضَعَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ﴿رَأَى أَيْدِيَهُمْ لا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَ أَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾

១ [...]អាប៊ូ យ៉ាស៊ីដ្ អាល់-ហ្ការ៉ាម៉ារ បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ ឌ្ុលឡ្ោះ ហ្ការ៉ា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ ថា៖ "អល់ឡ្ោះ ហ្ការ៉ា ﷻ បានចាត់បញ្ជូនទេវតាបួនអង្គ[មកជួបអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام]ដើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត្ត عليه السلام ។ ទេវតាទាំងនោះគឺ៖ ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام, មីកាអ៊ីល عليه السلام, អ៊ីសរ៉ាហ្ស៊ីល عليه السلام និង ការ៉ាប៊ីល عليه السلام ។ ទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام បានបាំងមុខ ។ ពួកទេវតា عليهم السلام បានគំនាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام មិនស្គាល់ទេវតាទាំងបួន عليهم السلام ទេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ឃ្ើញថាទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام និយាយ[ក្នុងចិត្ត]ថា៖ "មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាក្រៅពីខ្ុំ عليه السلام ផ្ទាល់បម្រ្ើបុគ្គលទាំងនេះទេ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام ជាអ្នកទទួលភ្ៀវប្រកបដោយសីលធម៌ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام បានអ៊ាំងកូនគោមួយសម្រាប់លៀងទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام លុះឆ្ន ឹនទ្ើបយកមកដាក់នៅពីមុខទេវតាទាំងបួនអង្គ عليهم السلام ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام បានដាក់កូនគោអ៊ាំងនៅមុខទេវតា *[១១:៧០] ពេលគេបានឃ្ើញថាដ្ៃពួកគេមិនប៉ះពាល់ម្ហូបទេគេឃ្ើញថាពួកគេចម្លែក ហ្ើយទទួលអារម្មណ៍ខ្លាចពួកគេ ។*

فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) حَسَرَ الْعِمَامَةَ عَنْ وَجْهِهِ وَ عَنْ رَأْسِهِ فَعَرَفَهُ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فَقَالَ أَنْتَ هُوَ فَقَالَ نَعَمْ وَ مَرَّتِ امْرَأَتُهُ سَارَةُ فَبَشَّرَهَا بِإِسْحَاقَ وَ مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ فَقَالَتْ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَأَجَابُوهَا بِمَا فِي الْكِتَابِ الْعَزِيزِ فَقَالَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَهُمْ فِيمَا ذَا جِئْتُمْ قَالُوا لَهُ فِي إِهْلَاكِ قَوْمِ لُوطٍ

ពេលជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានឃ្ើញថាព្រះអង្គ عليه السلام ភ័យ ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានដោះឈ្នួតពីក្បាលនិងពីលើមុខព្រះអង្គ عليه السلام ចេញ ។ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام ម្ើលស្គាល់ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام ហ្ើយមានវចនៈ ថា៖ "លោកគឺព្រះអង្គ عليه السلام !" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ត្រូវហ្ើយ ។" មហេសីអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام បានដ្ើរកាត់តាមនោះ ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានប្រាប់ព្រះនាង عليها السلام ឲ្យដ្ឹងអំពីអ៊ីសហ្សាក់ عليه السلام និងអំពីយ៉ាកុ ក្ឌ្ូប عليه السلام បន្ទាប់ពីអ៊ីសហ្សាក់ عليه السلام ។ ព្រះនាង عليها السلام ក៏បានថាអ្ីដែលអល់ឡ្ោះ ហ្ការ៉ា ﷻ ថា ។ ពួកទេវតា عليهم السلام បានឆ្លើយព្រះនាង عليها السلام អ្ីដែលមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីររុងរ ឿង ។ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام បានប្រាប់ពួកទេវតា عليهم السلام ថា៖ "ព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام យ៉ាងមកនេះមានធុរៈអ្ី ?" អស់ទេវតា عليهم السلام បានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ដ្ើម្បីកម្ទេចប្រជាជាតិរបស់លូត្ត عليه السلام ។"

فَقَالَ لَهُمْ إِنْ كَانَ فِيهَا مِائَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ تُهْلِكُونَهُمْ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا ثَلَاثِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عِشْرِينَ قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا عَشَرَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا خَمْسَةً قَالَ لَا قَالَ فَإِنْ كَانُوا وَاحِداً قَالَ لَا ﴿قالَ إِنَّ فِيها لُوطاً قالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيها لَنُنَجِّيَنَّهُ وَ أَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كانَتْ مِنَ الْغابِرِينَ﴾ ثُمَّ مَضَوْا

ព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់ទេវតា عليهم السلام ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយរយនាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ព្រះអង្គ عليه السلام នឹងកម្ទេចពួកគេទេ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហាសិបនាក់ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសាមសិបនាក់ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្ភៃនាក់ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដប់នាក់ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام មានវចនៈ ថា៖ "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រាំនាក់ ?" ជ្ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មាន

វចន:ថា: "ទេ ។" អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមមានវចន:ថា: "បើមានអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់ ?" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីលមានវចន:ថា: "ទេ ។" *[២៩:៣២] គេ (អ៊ិបរ៉ាហ៊ីម) បានថា: "លូតនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគេបានថា: "យើងដឹងច្បាស់ជាងគេថាមានអ្នកណាខ្លះនៅក្នុងស្រុកនោះ ។ យើងនឹងសង្គ្រោះគេនិងគ្រួសារគេរៀងលែងតែភរិយាគេដែលជាម្នាក់នៅក្នុងចំណោមអ្នកសល់នៅខាងក្រោយ ។"* បន្ទាប់ពីនោះពួកទេវតាបានចាកចេញ ។

وَ قَالَ الْحَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ أَبُو مُحَمَّدٍ لَا أَعْلَمُ ذَا الْقَوْلَ إِلَّا وَ هُوَ يَسْتَبْقِيهِمْ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿يُجادِلُنا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ فَأَتَوْا لُوطاً وَ هُوَ فِي زِرَاعَةٍ لَهُ قُرْبَ الْمَدِينَةِ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ وَ هُمْ مُعْتَمُّونَ فَلَمَّا رَآهُمْ رَأَى هَيْئَةً حَسَنَةً عَلَيْهِمْ عَمَائِمُ بِيضٌ وَ ثِيَابٌ بِيضٌ فَقَالَ لَهُمُ الْمَنْزِلَ فَقَالُوا نَعَمْ فَتَقَدَّمَهُمْ وَ مَشَوْا خَلْفَهُ فَنَدِمَ عَلَى عَرْضِهِ عَلَيْهِمُ الْمَنْزِلَ وَ قَالَ أَيَّ شَيْءٍ صَنَعْتُ آتِي بِهِمْ قَوْمِي وَ أَنَا أَعْرِفُهُمْ فَالْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ وَ قَدْ قَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا نَعْجَلُ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَشْهَدَ ثَلَاثَ شَهَادَاتٍ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ وَاحِدَةٌ ثُمَّ مَشَى سَاعَةً ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ اثْنَتَانِ ثُمَّ مَضَى فَلَمَّا بَلَغَ بَابَ الْمَدِينَةِ الْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَأْتُونَ شِرَارَ خَلْقِ اللَّهِ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ ثَالِثَةٌ

អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ្ងាស់ការី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ មានវចន:ថា:, ខ្ញុំ (លោកអ្នកធិប្បាយ) ដឹងថាសម្តីនេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីសម្តីអភិរក្សទេ, "នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *"[១១:៧៤] គេបានតវ៉ាជាមួយយើង (ជាមួយបណ្តាប្រេសិតយើង) រឿងប្រជាជាតិរបស់លូត ។"* ពួកទេវតាបានទៅរកលូត ខណ:ព្រះអង្គកំពុងនៅក្នុងចម្ការព្រះអង្គក្បែរស្រុកនោះ ។ ពួកទេវតាបានគំនាប់ព្រះអង្គដោយបិទមុខ (គឺកាឡៃមុខ) ។ ពេលព្រះអង្គបានយើញពួកទេវតាជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ជូតក្បាលដោយឈ្ងួតហើយពាក់អាវវែងពណ៌ាសរ ព្រះអង្គបានប្រាប់ទេវតាថា: "អស់លោកចង់សម្នាក់នៅទីនេះមែនទេ ?" ពួកទេវតាថា: "ត្រូវហើយ ។" ព្រះអង្គក៏បាននាំមុខពួកទេវតា ។ ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ ។ តែព្រះអង្គស្តាយក្រោយដែលឲ្យពួកទេវតាស្នាក់នៅទីនេះ ។ ព្រះអង្គនឹកក្នុងចិត្តថា: "តើខ្ញុំត្រូវធ្វើយ៉ាងណាពេលខ្ញុំទៅជួបប្រជាជាតិខ្ញុំ ហើយស្គាល់ពួកគេច្បាស់នោះ ?" ព្រះអង្គបានបែរទៅរកភ្ជៀវ ព្រះអង្គ មានវចន:ថា: "អស់លោកទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះ ﷻ ។" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីលមានវចន:ថា: "យើងនឹងមិនប្រញាប់ប្រព្រឹត្តលើប្រជាជាតិគេទេ បើគេមិនបានសច្ចាបីដងទេ ។" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីលនឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីមួយ ។" ទាំងអស់គ្នាបានដើរបន្តិចទៀត ។ បន្ទាប់មកលូតបានបែរមករកអស់ទេវតាហើយមានវចន:ថា: "អស់លោកទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះ ﷻ ។" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីលនឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីពីរ ។" ទាំងអស់គ្នាបានដើរទៅមុខទៀតលុះដល់មាត់ទ្វារស្រុក ។ លូតបានបែរទៅរកអស់ទេវតាហើយមានវចន:ថា: "អស់លោកទៅរកពួកសត្វលោកអប្រិយរបស់អល់ឡោះ ﷻ ។" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីលនឹកក្នុងចិត្តថា: "នេះគឺសច្ចាទីបី ។"

ثُمَّ دَخَلَ وَ دَخَلُوا مَعَهُ فَلَمَّا رَأَتْهُمُ امْرَأَتُهُ رَأَتْ هَيْئَةً حَسَنَةً فَصَعِدَتْ فَوْقَ السَّطْحِ وَ صَعِقَتْ فَلَمْ يَسْمَعُوا فَدَخَّنَتْ فَلَمَّا رَأَوُا الدُّخَانَ أَقْبَلُوا يُهْرَعُونَ إِلَى الْبَابِ فَنَزَلَتْ إِلَيْهِمْ فَقَالَتْ عِنْدَهُ قَوْمٌ مَا رَأَيْتُ قَطُّ أَحْسَنَ مِنْهُمْ هَيْئَةً فَجَاءُوا إِلَى الْبَابِ لِيَدْخُلُوهَا فَلَمَّا رَآهُمْ لُوطٌ قَامَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ يَا قَوْمِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَ لَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ فَقَالَ ﴿هؤُلاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ﴾ فَدَعَاهُمْ إِلَى الْحَلَالِ فَقَالُوا ﴿لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ﴾ فَ ﴿قالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلى رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾ فَقَالَ

جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَوْ يَعْلَمُ أَيُّ قُوَّةٍ لَهُ فَكَاثَرُوهُ حَتَّى دَخَلُوا الْبَيْتَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺបានដើរចូលទៅក្នុងស្រុក អស់ទេវតា﵇ក៏បានដើរចូលទៅជាមួយព្រះអង្គﷺដែរ ។ ពេលមហេសីរបស់លូតុﷺបានឃើញអស់ទេវតា﵇មានមាឌសង្ហា ក៏បានឡើងទៅលើដំបូលផ្ទះហូចហៅគេ ។ តែពួកគេមិនឮព្រះនាងទេ ព្រះនាងក៏បានបង្ហុយផ្សែងទ្រលោមឡើង ។ ពេលពួកគេបានឃើញផ្សែង ពួកគេប្រញាប់ប្រញាល់មកដល់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។ ព្រះនាងបានចុះមកជួបពួកគេហើយថា៖ "ព្រះអង្គﷺបាននាំមនុស្សមក ។ ខ្ញុំមិនដែលឃើញមនុស្សណាមានសម្រស់ស្អាតជាងពួកគេទេ ។" ពួកគេបានមកដល់មាត់ទ្វារ ។ លូតុﷺបានចេញទៅជួបពួកគេ មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកខ្លាចអល់ឡោះហ្គ្រﷻ ។ កុំបៀតបៀនភ្ញៀវខ្ញុំﷺ ។ មិនមានអ្នកណាមួយនៅលើផ្លូវធម៌ទេក្នុងចំណោមអស់លោក ? *[១១:៧៨] នេះគឺបណ្ណាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]ខ្ញុំ ។ ពួកនាងបរិសុទ្ធជាងសម្រាប់អស់លោក* ដូច្នេះចូរអស់លោកហៅពួកនាងទៅរកអ្វីដែលសមរម្យតាមច្បាប់ទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ *"[១១:៧៩] លោកដឹងស្រាប់ហើយថាយើងមិនត្រូវការបណ្ណាកូនស្រីរបស់[សហគមន៍]លោកទេ ។ លោកដឹងច្បាស់ថាយើងចង់បានអ្វី ។" [១១:៨០] គេបានថា៖ "បើខ្ញុំមានកម្លាំងប្រឆាំងអស់លោក ឬមានទីពឹងពាក់ខ្លាំងពូកែ ។"* យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ប្រសិនបើគេﷺដឹងថាគេﷺមានកម្លាំងខ្លាំងប៉ុណ្ណានោះ ។" ពួកគេបាននិយាយគ្នាច្រើន លុះពួកទាំងនោះបានចូលមកក្នុងផ្ទះ ។"

قَالَ فَصَاحَ بِهِ جَبْرَئِيلُ يَا لُوطُ دَعْهُمْ يَدْخُلُونَ فَلَمَّا دَخَلُوا أَهْوَى جَبْرَئِيلُ بِإِصْبَعِهِ نَحْوَهُمْ فَذَهَبَتْ أَعْيُنُهُمْ وَ هُوَ قَوْلُهُ {فَطَمَسْنا أَعْيُنَهُمْ} ثُمَّ نَادَى جَبْرَئِيلُ فَقَالَ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَ قَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ إِنَّا بُعِثْنَا فِي إِهْلَاكِهِمْ فَقَالَ يَا جَبْرَئِيلُ عَجِّلْ فَقَالَ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَ لَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

ព្រះអង្គﷺ (គឺអាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋﷺ) មានវចនៈថា៖ "យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺបានស្រែកថា៖ "លូតុﷺអើយ! ហៅពួកគេចូលមកក្នុងផ្ទះមក ។" លុះពួកគេបានចូលមកខាងក្នុងផ្ទះ យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺបានយកម្រាមដៃព្រះអង្គﷺចង្អុលជុំវិញពួកគេ ភ្នែកពួកគេក៏ទៅជាខ្វាក់មើលអ្វីមិនឃើញ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រﷻ *[៥៤:៣៧] យើងបានធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេខ្វាក់ ។* បន្ទាប់ពីនោះ យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺបានប្រកាសថា៖ "យើង﵇ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដើម្បីកម្ទេចអស់លោកចោល ។" លូតុﷺមានវចនៈថា៖ "យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺអើយ! ឆាប់ឡើង!" យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺមានវចនៈថា៖ *[១១:៨១] "ពេលកំណត់របស់ពួកគេគឺពេលព្រលឹម ។ មិនជិតដល់ពេលព្រលឹមហើយទេ ?"*

قَالَ فَأَمَرَهُ فَتَحَمَّلَ وَ مَنْ مَعَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَالَ ثُمَّ اقْتَلَعَهَا جَبْرَئِيلُ بِجَنَاحَيْهِ مِنْ سَبْعِ أَرَضِينَ ثُمَّ رَفَعَهَا حَتَّى سَمِعَ أَهْلُ سَمَاءِ الدُّنْيَا نُبَاحَ الْكِلَابِ وَ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ ثُمَّ قَلَبَهَا وَ أَمْطَرَ عَلَيْهَا وَ عَلَى مَنْ حَوْلَ الْمَدِينَةِ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ. (الكافي – الجزء : ٨ صفحة : ٣٢٧ حديث : ٥٠٥)

ព្រះអង្គﷺ (គឺអាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-អ៊ុស់ការី អាប៊ូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋﷺ) មានវចនៈថា៖ "យ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គﷺនាំទៅជាមួយព្រះអង្គﷺ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលតាមព្រះអង្គﷺ លើកលែងតែមហេសីព្រះអង្គﷺ ។ បន្ទាប់មកយ៊ីបរ៉ាអ៊ីមﷺបានគាស់យកមួយប៉ែកនៃផែនដីទីប្រាំពីរដោយស្លាបព្រះអង្គﷺ ហើយបានលើកវាឡើងទៅលើ លុះត្រាតែអ្នកនៅលើមេឃបានឮសម្លេងឆ្កែ ព្រុសនិងស្ទូរមាន់រងាវ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គﷺបានផ្តាប់វា ហើយទម្លាក់ភ្លៀងដុំថ្មឥដ្ឋមកលើបរិវេណ

ផ្ទៃស្រុកនោះ ។" (الكافي 8: 327/ 505) 26:159-174, 51:2437, 54:32-39, 15:50-74, 51:24-37, 54-32-39, 11:69-83

***

2. الطَّبْرِسِيُّ: فِي مَعْنَى ''وَ تَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ''، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَنَّهُمْ كَانُوا يَتَضَارَطُونَ فِي مَجَالِسِهِمْ مِنْ غَيْرِ حِشْمَةٍ وَ لاَ حَيَاءٍ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣١٢ ؛ مجمع البيان ٨:٤٤٠)

២. អាល់-ត្ប៊ារ៉ាស៊ីបានថាន័យរបស់ *[២៩:២៩] អស់លោកប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ក្នុងកន្លែងជុំនំរបស់អស់លោកឬ ?* អាល់-រ៉ីដ្ធ៊ីមានវចន:ថា៖ "ពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអាសគ្រាមនៅក្នុងអង្គប្រជុំពួកគេដោយឥតមារយាទ ឥតអៀនខ្មាសបន្តិចឡើយ ។" (مجمع البيان 8: 440)

***

3. وَ عَنْهُ: بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ الثُّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ):... «فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا جَبْرَئِيلُ، وَ أَيْنَ كَانَتْ قَرْيَتُهُمْ مِنَ الْبِلاَدِ؟ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ: كَانَ مَوْضِعُ قَرْيَتِهِمْ فِي مَوْضِعِ بُحَيْرَةِ طَبَرِيَّةَ الْيَوْمَ، وَ هِيَ فِي نَوَاحِي الشَّامِ، قَالَ: فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَ رَايَتَكَ حِينَ قَلَبْتَهَا، فِي أَيِّ مَوْضِعٍ مِنَ الْأَرَضِينَ وَقَعَتِ الْقَرْيَةُ وَ أَهْلُهَا؟ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، وَقَعَتْ فِيمَا بَيْنَ بَحْرِ الشَّامِ إِلَى مِصْرَ، فَصَارَتْ تُلُولاً فِي الْبَحْرِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٥ , الصفحة ١٦٤ ؛ علل الشرائع: ٥/٥٥٠)

៣. [...] អាប៊ូ ហ្ជាំស្ការ៉ូ អាល់-ស្ស៊ីម៉ាលីបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកូ៉ាហ្ការ៉ាដែលមានវចន:ថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចន:ថា៖ "យ្ហ្ស៊ីបរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ ! តើភូមិពួកគេនៅឯស្រុកណា[សព្វថ្ងៃនេះ] ?" យ្ហ្ស៊ីបរ៉ាអ៊ីលមានវចន:ថា៖ "ភូមិពួកគេនៅឯកន្លែងមួយដែលហៅថា ប៊ីងត្ប៊ារ៉ីយ៉ាស៊ូ (mer de Galilée ឬ lac de Tibériade ឬ sea of Galilee) នៅក្បែរប្រទេសស៊ីរ៉ី (អាល់-ស្ហ៊ាំ) ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីបានសួរព្រះអង្គថា៖ "កាលព្រះអង្គបានផ្ដាប់ពួកគេនោះ តើព្រះអង្គបានឃើញទេថាភូមិនិងអ្នកស្រុកនៅត្រង់ណានៃផែនដីនេះ ?" ព្រះអង្គមានវចន:ថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីអ៊ីយ ! ពួកគេនៅត្រង់ចន្លោះសមុទ្រស៊ីរ៉ីនិងប្រទេសអេស៊ីបត៍ ។ គេហៅភូមិនោះថា តាលូឡា នៅក្នុងសមុទ្រ ។"
(علل الشرائع: 550/ 5)

***

4**. [جلال الدين السيوطي] أخرج ابن أبي الدنيا، والبيهقي، وابن عساكر، عن أبي حمزة قال: قلت لمحمد بن علي: عذب الله نساء قوم لوط بعمل رجالهم قال: الله أعدل من ذلك استغنى الرجال بالرجال والنساء بالنساء. (تفسير أبي حمزة الثمالي الصفحة ١٧٢)

៤**. [យ៉ាហ្ការ៉ាល់ អាល់-ឌ្ហ៊ីន អាល់-ស៊ីយូ ទ្ធ៊ី បានរាយការណ៍តមកពី] អាកូ៉ារ៉ាថ្ង អ៊ីបនូ អាប៊ី អាល់-ដ្ហាន់យ៉ានិង អាល់-ប៊ៃហ្ការ៉ាគ្ហ៊ី និង អ៊ីបនូ អ្ន់សាកៀរ តមកពី អាប៊ូ ហ្ជាំស្ការ៉ូដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីអ៊ីយ ប៊ីន អ្ន់លី ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីបានធ្វើទណ្ឌកម្មស្ត្រីប្រជារាស្ត្ររបស់លូតអ៊ីយ៉ាដោយសារទង្វើរបស់បុរសរបស់ពួកស្ត្រីនោះ ។" អ៊ីម៉ាំមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីទ្រង់ប្រកបដោយយុត្តិធម៌លើសនោះទៀត ។ ពួកបុរសរបស់ពួកគេធ្វើឲ្យខ្លួនឯងស្កប់ស្កល់ដោយបុរសដូចគ្នា ឯពួកស្ត្រីពួកគេធ្វើឲ្យខ្លួនឯងស្កប់ស្កល់ដោយស្ត្រីដូចគ្នា ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي الصفحة ١٧٢)

***

5**. اَلْعَيَّاشِيُّ: عَنْ يَزِيدَ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): أَ تُؤْتَى اَلنِّسَاءُ فِي أَدْبَارِهِنَّ؟ فَقَالَ: «سَفَلْتَ، سَفَلَ

اَللَّهُ بِكَ، أَ مَا سَمِعْتَ اَللَّهَ يَقُولُ: ''لَتَأْتُونَ اَلْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ اَلْعَالَمِينَ''؟!».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٢ , الصفحة ٥٦٤ ؛ تفسير العيّاشي ٢٢/٥٥:٢)

٥**. អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ស៊ី[រាយការណ៍តមកពី] យ៉ាស៊ីដ្ធ ប៊ិន ស្ហ្ស៊ាប៊ីតដែលបានរាយការណ៍ថា បុរសម្នាក់បានសួរ អាមីរុល-មុមីនីនﷺថា៖ "តើទូលបង្គំអាចទៅរកស្ត្រីតាមប៉ែកក្រោយបានទេ (គឺរួមភេទតាមគូថ) ?" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "លោកថោកទាបបំផុត សូមអល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻបន្ទាបបន្ទោកលោក! លោកមិនឮអល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ *"[២៩:២៨] លុត្ធ កាលគេបានប្រាប់ប្រជារាស្ត្រគេថា៖ "អស់លោកបានប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ដែលពុំមានអ្នកណាមួយក្នុងលោកធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តមុនអស់លោកឡើយ ?"* (تفسير العيّاشي)

***

6**. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنَّ مِنْ أَخْوَفِ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٢ , الصفحة ٦٣٢ ؛ الدّر المنثور ٣:٤٩٧)

៦**. រាយការណ៍ពី យ៉ាប៊ៀរ ប៊ិន អ្ការ៉ាប់ឌ្ធុលឡោះហ្ការ៉ាដែលបានថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ការ៉ាﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "អ្វីដែលខ្ញុំﷺខ្លាចបំផុតសម្រាប់សហគមន៍ខ្ញុំﷺនោះគឺការប្រព្រឹត្តទង្វើដែលប្រជារាស្ត្ររបស់លូតﷺបានប្រព្រឹត្ត (គឺរួមភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា) ។" (الدّر المنثور)

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱرْجُوا۟ ٱلْيَوْمَ ٱلْءَاخِرَ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. [យើងបានបញ្ជូន]ស្ហ៊ីអ្ការ៉ាប៍ ដែលជាបងប្អូនពួកគេ ទៅឯស្រុកម៉ាដ្ធ:យ៉ាន ។ គេបានប្រាប់ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ចូរអស់លោកគោរពសក្ការ:[តែ]អល់ឡោះហ្ការ៉ា[មួយគត់] ចូរអស់លោកគិតថានឹងបានជួបថ្ងៃចុងក្រោយ ចូរអស់លោកកុំសាងបាបនៅលើផែនដីដោយសាបព្រោះវិនាសកម្មឡើយ ។"

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٣٧﴾

៣៧. តែពួកគេបានប្រទូសប្រឆាំងគេ ។ ដូច្នេះការរញ្ជួយដីបានច្បាមពួកគេ ពួកគេទៅជាសពដេកស្រ:ប៉ាបនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានខ្លួន ។

وَعَادًا وَثَمُودَا۟ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسَٰكِنِهِمْ ۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُوا۟ مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

៣៨. [យើងបានកម្ទេច]ពួកអ្ការ៉ាដ្ធនិងពួកស្ហ្ការ៉ាមូដ្ធ ពួកអ្នកអាចមើលឃើញច្បាស់នូវលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ ។ មារស្ហ៊ីតានបានធ្វើឲ្យពួកគេពេញចិត្តនឹងទង្វើ[អាក្រក់]របស់ពួកគេ ។ ដូច្នេះវាបានបំបែរពួកគេចេញពីព្រះមាគ៌ា[របស់អល់ឡោះហ្ការ៉ា] ថ្ងៃដ្ធ៏ត្ធ:ត្ធ:ពួកគេធ្លាប់មានការឈ្លាងយល់ [តែពួកគេបានក្លាយទៅជាជនកំណាចព្រោះតែធ្ងេ:ប្រហែ: និងដោយសារការទាក់ទាញរបស់មារស្ហ៊ីតាន] ។

وَقَٰرُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ ۖ وَلَقَدْ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانُوا۟ سَٰبِقِينَ ﴿٣٩﴾

٣٩. [យើងបានកម្ទេច]ក្ងំ[ន ហ្ចៀ]រអ្ងាន ហ្ងាម៉ាន ។ មូសាបានមករកពួកគេជាមួយភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ តែពួកគេបានក្រអឺតក្រទមនៅលើផែនដី ពួកគេមិនអាចមានប្រៀបជាង[យើង]ឡើយ ។

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنۢبِهِۦ ۖ فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُم مَّنْ أَخَذَتْهُ ٱلصَّيْحَةُ وَمِنْهُم مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

٤٠. យើងច្បាម[ពួកគេ]រាល់គ្នាដោយសារតែបាបកម្មរបស់ពួកគេរាល់គ្នា ។ យើងបានបញ្ជូនខ្យល់ព្យុះ សង្ឃរាមកលើអ្នកខ្លះ ។ អ្នកឯទៀតត្រូវវិនាសដោយសម្រែក ។ ឯមួយចំនួនទៀត យើងបានពន្លិចពួកគេទៅក្នុងដី ។ រីឯអ្នកឯទៀត យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេលិចលង់ក្នុងទឹក ។ មិនមែនអល់ឡោះហ្ន៑ ទេដែលអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេនោះ ពួកគេទេតើដែលអយុត្តិធម៌ចំពោះខ្លួនឯង ។

مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلْعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ ٱلْبُيُوتِ لَبَيْتُ ٱلْعَنكَبُوتِ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

٤١. គំរូរបស់ជនដែលយកអ្នកឧបត្ថម្ភគាំទ្រ [អ្នកដឹកនាំ ចៅហ្វាយ...] ក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៑[និងបណ្ដាអ្នកដែលព្រះអង្គបានជ្រើសរើស] ប្រៀបបាននឹងសត្វពីងពាងដែលសាងលំនៅ (ធ្វើសម្បុក) ។ លំនៅដែលមិនមាំសោះនោះគឺលំនៅរបស់សត្វពីងពាង បើពួកគេដឹង ។

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

٤٢. អល់ឡោះហ្ន៑ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកគេបួងសួងក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾

٤٣. ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ យើងបានលើកវាឡើងសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ មានតែបណ្ដាអ្នកមានចំណេះប្រាជ្ញាទេដែលយល់ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៦-៤៣

1. و قال علي بن إبراهيم، في قوله:... "وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ"، يعني آل محمد (عليهم السلام).**
(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢١ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٥٠)

1. អ្ងាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ចីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២៩:៤៣] ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ យើងបានលើកវាឡើងសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ មានតែបណ្ដាអ្នកមានចំណេះប្រាជ្ញាទេដែលយល់ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ* ថា៖ "មានន័យថា បណ្ដាព្រះរាជបុត្ត្ររាជនត្ត្រាអ្ងាលីរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ ។"
(تفسير القمي 2: 150)

***

2. شَرَفُ الدِّينِ النَّجَفِيُّ، قَالَ: رَوَى أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقِيُّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَيْفٍ عَنْ أَخِيهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَالِمِ بْنِ مُكْرَمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اِتَّخَذَتْ بَيْتاً وَ إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ''، قَالَ: «هِيَ الْحُمَيْرَاءُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢١ ؛ تأويل الآيات ١:٧/٤٣٠)

2. [...] ទទួលបានពី សាលីម ប៊ិន មុករ៉ម ដែលទទួលបានពីឪពុកលោកដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ យ្ហ្ការ ក្ដ ហ្ការ ﷺ មានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[២៩:៤១] "គំរូរបស់ជនដែលយកអ្នកឧបត្ថម្ភគាំទ្រក្រៅពីអល់ឡោះ ហ៊ូ ប្រៀបបាននឹងសត្វពីងពាងដែលសាងលំនៅ (ធ្វើសម្បុក) ។ លំនៅដែលមិនមាំសោះនោះគឺលំនៅរបស់សត្វពីងពាង* ថា: "នេះគឺអាល់-ហ្ស៊ូម៉ៃ៉ារ៉ូ (ម្ជ្ស្ជ) ។"
(تأويل الآيات 1: 430/ 7)

***

3. عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَنِ الْمُسُوخِ فَقَالَ: هِيَ ثَلاَثَةَ عَشَرَ إِلَى أَنْ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ أَمَّا الْعَنْكَبُوتُ فَكَانَتِ اِمْرَأَةً تَخُونُ زَوْجَهَا. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٦٠)

3. [...] ទទួលបានពី យ្ហ្ការ ក្ដ ហ្ការ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ដែលមានវចន:តមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ដែលមានវចន:តមកពីព្រះអយ្យកោ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ដែលមានវចន:តមកពីអ្ការ៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ដែលមានវចន:ថា: "ខ្ញុំ ﷺ បានសួរ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ អំពីការប្រែរូប[របស់សត្វលោក] ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "មានដប់បី" រហូតដល់ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "ចំណែកឯសត្វពីងពាង គឺភរិយាដែលក្បត់ស្វាមីឯង ។"" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហ្ការ ឌ្ឌីស្ស ៤៥)

***

4. عَنْ سَعِيدِ بْنِ عِلاَقَةَ قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يَقُولُ: تَرْكُ نَسْجِ الْعَنْكَبُوتِ فِي الْبَيْتِ يُورِثُ الْفَقْرَ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٦٠)

4. ទទួលបានពីសាអ៊ីដ្ឋ ប៊ិន អ្ការ ឡាក្ការ ត្ប៊ីដែលបានថាខ្ញុំបានឮអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា: "ទុកសម្បុកពីងពាងក្នុងផ្ទះទទួលបាននូវភាពក្រីក្រជាមរតក ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហ្ការ ឌ្ឌីស្ស ៤៦)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلاَّ الْعَالِمُونَ''، قَالَ: «نَحْنُ هُمْ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢١ ؛ تأويل الآيات ١:٨/٤٣٠)

5. [...] ទទួលបានពី អាល់-ហ្ការ ឌ្ឌីល ប៊ិន យ៉ាសារ ដែលទទួលបានពី អាប៊ូ យ្ហ្ការ ﷺ ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង *[២៩:៤៣] មានតែបណ្ដាអ្នកមានចំណេះប្រាជ្ញាទេដែលយល់ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ* ថា: "បុគ្គលទាំងនេះគឺយើង ﷺ ។"
(تأويل الآيات 1: 430/ 8)

خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٤

៤៤. អល់ឡោះហ្វ៉ាបានបង្កើតមេឃនិងដីជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ។ ក្នុងនេះមាននូវសញ្ញាមួយសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

ٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ ٤٥

៤៥. ចូរអ្នកសូត្រនូវអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងអំពីព្រះគម្ពីរ ចូរអ្នកធ្វើនមស្តារ ។ ការពិតនមស្តារវាវាំងមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌និងអំពើអាក្រក់ ។ ព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ្វ៉ាធំធេងបំផុត ។ អល់ឡោះហ្វ៉ាទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ។

۞وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَأُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمۡ وَٰحِدٞ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ٤٦

៤៦. ចូរពួកអ្នកជជែកជាមួយជនគម្ពីរដោយតែអ្វីដែលល្អប្រសើរ លើកលែងតែជាមួយពួកគេមួយចំនួនដែលទុច្ចរិត ។ ចូរពួកអ្នកថា៖ "យើងមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យយើងដឹងនិងអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអស់លោកដឹង ។ ព្រះរបស់យើងនិងព្រះរបស់អស់លោកគឺព្រះមួយគត់ យើងចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៤-៤៦

1. الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: رَوَى أَصْحَابُنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَعْلَمَ أَ قُبِلَتْ صَلاَتُهُ أَمْ لَمْ تُقْبَلْ، فَلْيَنْظُرْ هَلْ مَنَعَتْهُ صَلاَتُهُ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ؟ فَبِقَدْرِ مَا مَنَعَتْهُ قُبِلَتْ مِنْهُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢٢ ؛ مجمع البيان ٨:٤٤٧)

1. អាល់-ត្ប៉ារីស៊ីបានរាយការណ៍ថាមិត្តយើងច្រើននាក់បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីsalawat allah alayhi wa salam ដែលមានវចន:ថា៖ "បើអ្នកណាចង់ដឹងថានមស្តាររបស់ខ្លួនត្រូវគេទទួលឬទេ នោះ ចូរអ្នកនោះគិតមើលថាតើនមស្តារនោះបានហាមឃាត់អ្នកនោះធ្វើអំពើអសីលធម៌និងទង្វើអាក្រក់ឬទេ ។ ដូច្នេះគេទទួលនមស្តារពីអ្នកនោះ ដោយផ្អែកលើកត្តាដែលនមស្តារនោះបានហាមឃាត់ធ្វើទង្វើអាក្រក់ទាំងនោះមែន ។" (مجمع البيان 8: 447)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُفْيَانَ الْحَرِيرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدٍ الْخَفَّافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قُلْتُ: يَا أَبَا جَعْفَرٍ، هَلْ يَتَكَلَّمُ الْقُرْآنُ؟ فَتَبَسَّمَ، ثُمَّ قَالَ: «رَحِمَ اللَّهُ الضُّعَفَاءَ مِنْ شِيعَتِنَا، إِنَّهُمْ أَهْلُ تَسْلِيمٍ». ثُمَّ قَالَ: «نَعَمْ يَا سَعْدُ، وَ الصَّلاَةُ تَتَكَلَّمُ، وَ لَهَا صُورَةٌ وَ خَلْقٌ، تَأْمُرُ وَ تَنْهَى».

2. ទទួលបានពី សាអ្ការ៉ដ្ឋ អាល់-ខ្ហ៊ីហ្ការ៉ាហ្ស៊ ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប់ហ្ការsalawat allah alayhi wa salam នៅក្នុងហ្ការ៉ាឌ្ហ៊ីស

វែងមួយថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام តើគួរអានចេះនិយាយទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ញញឹម ហើយមានវចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ៍ عز وجل ប្រោសប្រណីស៊ីអាស់ទន់ខ្សោយរបស់យើង عليهم السلام ពួកគេជាពួកដែលចុះចូល ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សាអាដ់អឺយ គួរអានចេះនិយាយ ។ ឯនមស្ការ[ក៏]ចេះនិយាយ[ដែរ] មានរូបរាងនិងជាមាបនកម្ម (គឺអ្វីដែលត្រូវបង្កើតមក) វាបង្គាប់និងហាម ។"

قَالَ سَعْدٌ: فَتَغَيَّرَ لِذَلِكَ لَوْنِي، وَ قُلْتُ: هَذَا شَيْءٌ لاَ أَسْتَطِيعُ أَنْ أَتَكَلَّمَ بِهِ فِي النَّاسِ. فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَ هَلِ النَّاسُ إِلاَّ شِيعَتُنَا، فَمَنْ لَمْ يَعْرِفِ الصَّلاَةَ فَقَدْ أَنْكَرَ حَقَّنَا». ثُمَّ قَالَ: «يَا سَعْدُ، أُسْمِعُكَ كَلاَمَ الْقُرْآنِ؟». قُلْتُ: بَلَى، (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ). قَالَ: «''إِنَّ الصَّلاٰةَ تَنْهىٰ عَنِ الْفَحْشٰاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ أَكْبَرُ''، فَالنَّهْيُ كَلاَمٌ، وَ الْفَحْشَاءُ وَ الْمُنْكَرُ رِجَالٌ، وَ نَحْنُ ذِكْرُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ أَكْبَرُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢٢ ؛ الكافي ٢:١/٤٣٧)

សាអាដ់បានថា៖ "ខ្ញុំបានប្រែសម្បុរដោយសារហេតុនេះ ហើយខ្ញុំបានទូលថា៖ "នេះជាវត្ថុដែលមិនអាចនិយាយបានទេនៅក្នុងចំណោមមនុស្ស ។" អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើមានមនុស្សណាក្រៅពីស៊ីអាស់យើង عليهم السلام ទេ ? អ្នកណាមិនទទួលស្គាល់នមស្ការ(الصلاة)ទេ អ្នកនោះមិនទទួលស្គាល់សិទ្ធិយើង عليهم السلام ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សាអាដ់អឺយ តើលោកចង់ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូត្រសម្ដីរបស់គួរអានឲ្យលោកស្ដាប់ទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចង់ សូមឲ្យអល់ឡោះហ៍ عز وجل ជូនពរមកលើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"[២៩:៤៥] ការពិតនមស្ការរារាំងមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌និងអំពើអាក្រក់ ។ ព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ៍ធំធេងបំផុត ។* ដូច្នេះការរារាំងគឺសម្ដី ឯ "អំពើអសីលធម៌និងអំពើអាក្រក់" គឺបុរស (ដែលជាសត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្រាជនត្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلم) ។ យើង عليهم السلام គឺព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ៍ عز وجل យើង عليهم السلام ធំធេងបំផុត ។" (الكافي 2: 437/ 1)

***

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ''وَ لَذِكْرُ اللّٰهِ أَكْبَرُ''، يَقُولُ: «ذِكْرُ اللَّهِ لِأَهْلِ الصَّلاَةِ أَكْبَرُ مِنْ ذِكْرِهِمْ إِيَّاهُ، أَ لاَ تَرَى أَنَّهُ يَقُولُ: ''فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ''؟».

3. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានរាយការណ៍ថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពីអាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عز وجل *[២៩:៤៥] ព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ៍ធំធេងបំផុត* ថា៖ "ព្រះកម្រើនរបស់អល់ឡោះហ៍ عز وجل ដល់បណ្ដាអ្នកធ្វើនមស្ការ ធំជាងការរលឹកដល់ព្រះអង្គ عز وجل របស់បណ្ដាអ្នកធ្វើនមស្ការនោះទៅទៀត អស់លោកមិនឃើញព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ *[២:១៥២] ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អញ អញនឹងរលឹកដល់ពួកអ្នក ?"*

قَوْلُهُ: ''وَ لاٰ تُجٰادِلُوا أَهْلَ الْكِتٰابِ إِلاّٰ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ''، قَالَ: اَلْيَهُودُ وَ النَّصَارَى ''إِلاّٰ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ''، قَالَ: بِالْقُرْآنِ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢٣ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٥٠)

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[២៩:៤៦] ចូរពួកអ្នកជជែកជាមួយជនគម្ពីរដោយតែអ្វីដែលល្អប្រសើរ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គឺពួកយ៉ាហ៊ូឌីនិងពួកគ្រិស្ត ។ *ដោយតែអ្វីដែលល្អប្រសើរ* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដោយគួរអាន ។" (تفسير القمي 2: 150)

***

4**. عَنْهُ عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَمْرٍو اَلنَّصِيبِيِّ عَنِ اَلسَّرِيِّ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَنْ آبَائِهِ عَنِ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: قَالَ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يَا عَلِيُّ أَنْتَ مَعَ اَلْحَقِّ وَ اَلْحَقُّ مَعَكَ. (المحاسن , الجزء ١ , الصفحة ١٦)

4**. [...] ទទួលបានមកពី អាល់-សារី បិន ខ្ន៏លិដ្ឋដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ការ៉ាប់ឌុលឡេះហ្ស៊ា តមកពីព្រះបុព្វការី(ព្រះអង្ គ) តមកពីព្រះសាស្តា(ﷺ)ដែលបានប្រាប់អ្ការ៉ាលីថា: "អ្ការ៉ាលីអ៊ីយ អ្នកនៅជាប់ជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ព្រះសច្ចធម៌នៅជាប់ជាមួយអ្នក ។" (អាល់-ម៉ាហ្ការ៉ាស៊ីន)

***

5**....قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اَللَّهِ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلْمُؤَدِّبُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَلِيٍّ اَلْأَصْفَهَانِيُّ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلثَّقَفِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ اَلْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ مُوسَى اَلْعَبْسِيُّ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيٍّ اَلسُّلَمِيِّ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ

5**. ...លោកបានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អ្ការ៉ាប់ឌុលឡេះហ្ស៊ា បិន អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ អាល់-មូអ្ការ៉ាឌ្ឌីប តមកពី អាស្ម៉ាម៉ាដ្ដ បិន អ្ការ៉ាលី អាល់-អាស្ស្ហ្ការ៉ាហ្ការ៉ានី តមកពី អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បិន មូហ្ការ៉ាំម៉ាដ្ដ អាល់-ស្ការ៉ាក្ហ៊ី តមកពី យ៉ាកុ៊ប ហ្ការ៉ារ បិន អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ បិន អ្ការ៉ាប់ឌុលឡេះហ្ស៊ា បិន មូសា អាល់-អ្ការ៉ាប់ស៊ី តមកពី មូហ្ការ៉ាំម៉ាដ្ដ បិន អ្ការ៉ាលី អាល់-ស៊ីឡាមី តមកពី អ្ការ៉ាប់ឌុលឡេះហ្ស៊ា បិន មូហ្ការ៉ាំម៉ាដ្ដ បិន អ្ការ៉ាគ្ហ៊ីល

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اَللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ خِصَالٌ لَوْ كَانَتْ وَاحِدَةٌ مِنْهَا فِي جَمِيعِ اَلنَّاسِ لاَكْتَفَوْا بِهَا فَضْلاً

តមកពី យ៉ាប៊ៀរ បិន អ្ការ៉ាប់ឌុលឡេះហ្ស៊ា អាល់-អាន់ស្ស៊ារី(ﷺ)ដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះសាសនៈ ទូត(ﷺ)មានព្រះវចនៈអំពីអ្ការ៉ាលី(ﷺ)រឿងគុណសម្បត្តិទាំងឡាយ ថាបើគុណសម្បត្តិណាមួយ ក្នុងចំណោមគុណសម្បត្តិទាំងនេះ បានទៅមនុស្សទាំងអស់ វាជាគុណសម្បត្តិដែលគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ពួកគេ ។

مِنْهَا قَوْلُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ... عَلِيٌّ مَعَ اَلْحَقِّ وَ اَلْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ لاَ يَفْتَرِقَانِ حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ اَلْحَوْضَ (بشارة المصطفى لشيعة المرتضى , الجزء ١ , الصفحة ١٩)

នេះគឺព្រះវចនៈព្រះអង្ គ(ﷺ)អំពីគុណសម្បត្តិទាំងនេះ: "អ្ការ៉ាលី(ﷺ)នៅជាប់ជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ព្រះសច្ចធម៌នៅជាប់ជាមួយអ្ការ៉ាលី(ﷺ) ។ ទាំងពីរនឹងមិនបែកពីគ្នាទេ លុះត្រាបានត្រឡប់មករកខ្ញុំ(ﷺ)វិញនៅឯក្បាលទឹក (ឬអណ្ដូងទឹក)..." (بشارة المصطفى لشيعة المرتضى)

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَمِنْ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾

៤៧. ដូច្នេះឯងដែលយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ (ក្ដ្ដ្ដ្ដ្ដ្ដ្ដ្ដ) ។ ជនដែលយើងបានប្រទាន[ការចេះ

ដឹង]ឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនោះ (គួរអាន) ។ ក្នុងចំណោមពួកនេះ អ្នកខ្លះមានសទ្ធាចំពោះគម្ពីរនោះ ។ មានតែពួកបដិសេធសទ្ធាទេដែលប្រឆាំងបណ្ដាសញ្ញាយើង [គ្រប់ជំនាន់គ្រប់សម័យ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៧

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، فَقَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَيْنِ الْخَثْعَمِيُّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ يَعْقُوب، عَنِ الْحُسَيْنِ ابْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُود، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''فَالَّذِينَ آتَيْنٰاهُمُ الْكِتٰابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ''، قَالَ: «هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) ''وَ مِنْ هٰؤُلاٰءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ''، يَعْنِي أَهْلَ الْإِيمَانِ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٢٤ ؛ تأويل الآيات ١:٩/٤٣١)

១. [...] ទទួលបានពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដ្ន ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ ﷺ ស្ដីអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ ﷻ *[២៩:៤៧] ជនដែលយើងបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនោះ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ជន ﷺ ទាំងនេះគឺព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ន ﷺ ។ *ក្នុងចំណោមពួកនេះ អ្នកខ្លះមានសទ្ធាចំពោះគម្ពីរនោះ* មានន័យថា ពួកអ្នកមានសទ្ធាក្នុងចំណោមពួកអ្នកគ៊ិបឡាត់ (គឺមុស្លីមទូទៅ) ។" (تأويل الآيات 1: 431/ 9)

***

2**. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُصَيْنِ بْنِ الْمُخَارِقِ، عَنْ أَبِي الْوَرْدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''فَالَّذِينَ آتَيْنٰاهُمُ الْكِتٰابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ''، قَالَ: «هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٢٤ ؛ تأويل الآيات ١:١٠/٤٣١)

2**. ទទួលបានពីលោក (គឺ អាល់-ខ៊ីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វី) ដែលបានរាយការណ៍ថា អាប៊ូ សាអ៊ីដ្ន បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាស់ម៉ាដ្ន ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ន តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ហ៊ូស្វៃយ៍ន ប៊ិន អាល់-មូខ៉ារិក្ន តមកពី អាប៊ូ អាល់-វ៉ារ៉ដ្ន តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង *[២៩:៤៧] ជនដែលយើងបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនោះ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនេះគឺព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ន ﷺ ។" (تأويل الآيات)

وَمَا كُنتَ تَتْلُواْ مِن قَبْلِهِۦ مِن كِتَـٰبٍ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَ ۖ إِذًا لَّٱرْتَابَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. អ្នកមិនធ្លាប់បានសូត្រគម្ពីរណាមួយមុនគម្ពីរនេះទេ (គួរអាន) អ្នកក៏មិនធ្លាប់បានសរសេរគម្ពីរណាមួយដោយដៃស្ដាំអ្នកទេដែរ ពុំនោះទេបណ្ដាពួកក្លែងបំភ្លៃ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកទុច្ចរិត ។ ល ។) ប្រាកដជានឹងសង្ស័យ ។

بَلْ هُوَ ءَايَـٰتٌۢ بَيِّنَـٰتٌ فِى صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَـٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា ។ មានតែជន

ទុច្ចរិតទេដែលបដិសេធព្រះឱង្ការយើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត់ ៤៨-៤៩

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْحُسَيْنِ عَنْ يَزِيدَ شَعَرٍ عَنْ هَارُونَ بْنِ حَمْزَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ اَلَّذِينَ أُوتُوا اَلْعِلْمَ» قَالَ هُمُ اَلْأَئِمَّةُ عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ خَاصَّةً. (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ٢١٤)

១. ទទួលបានពី ហារូន ប៊ីន ហាំសាស់ដែលបានថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ *"[២៩:៤៩] តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា* ជនعليهم السلامទាំងនេះគឺបណ្ដាអ៊ីម៉ាំعليهم السلامជាពិសេស (គឺដាច់ឡែកពីមនុស្សឯទៀត) ។" (الكافي)

***

2. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ اَلطَّيَالِسِيُّ عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: اَلرِّجْسُ هُوَ اَلشَّكُّ وَ لاَ نَشُكُّ فِي دِينِنَا أَبَداً ثُمَّ قَالَ «بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ اَلَّذِينَ أُوتُوا اَلْعِلْمَ» قُلْتُ أَنْتُمْ هُمْ قَالَ مَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , الجزء ١ , الصفحة ٢٠٦)

២. អាប៊ូ បាស៊្មៀរបានថ្លែងថា អាប៊ូ យ៉ាក្កុំហ្វារصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ភាពស្មោកគ្រោក (الرجس) គឺការសង្ស័យ ។ យើងعليهم السلامមិនសង្ស័យសាសនាយើងعليهم السلامសោះឡើយ ។ ហើយព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ *"[២៩:៤៩] តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា ។"* ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامគឺជនទាំងនោះមែនទេ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាទៀតក្រៅពីនោះ ?" (بصائر الدرجات ក្បាលទី៤ វគ្គ១១ ហាឌីស្ស៍១៣)

***

3. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ اَلْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلْجَوْهَرِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ هَذَا اَلْعِلْمَ اِنْتَهَى إِلَى آيٍ فِي اَلْقُرْآنِ ثُمَّ جَمَعَ أَصَابِعَهُ ثُمَّ قَالَ « بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ اَلَّذِينَ أُوتُوا اَلْعِلْمَ».

៣. [...] ទទួលបានពីអាប់ឌុលរ៉ោះហ្មាន់ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុំហ្វារصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "នេះគឺអភិញ្ញាដែលបានមកដល់ខ្ញុំصلوات الله عليه والسلامពាក់ព័ន្ធនឹងគួរអាន ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامរួមម្រាមដៃព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ហើយមានវចនៈថា៖ *"[២៩:៤៩] តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា ។"* (بصائر الدرجات ក្បាលទី៤ វគ្គ១១ ហាឌីស្ស៍១៤)

***

4. عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ اَلْقَاسِمِ اَلْهَمْدَانِيُّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ اَلسَّيَّارِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ اَلْبَرْقِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ اَلَّذِينَ أُوتُوا اَلْعِلْمَ''، قَالَ: «نَحْنُ هُمْ».

៤. [...] ទទួលបានពី អាលី ប៊ីន អាស់បាត្ត ដែលបានថាបុរសម្នាក់បានសួរ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង *[២៩:៤៩] តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា ។* ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនោះគឺ

យើង عليهم السلام ។"

فَقَالَ اَلرَّجُلُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، حَتَّى يَقُومَ اَلْقَائِمُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)؟ قَالَ: «كُلُّنَا قَائِمٌ بِأَمْرِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَاحِدٌ بَعْدَ وَاحِدٍ حَتَّى يَجِيءَ صَاحِبُ اَلسَّيْفِ، فَإِذَا جَاءَ صَاحِبُ اَلسَّيْفِ جَاءَ أَمْرٌ غَيْرُ هَذَا».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٢٨ ؛ تأويل الآيات ١:١٣/٤٣٢)

បុរសនោះបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រហូតដល់អាល់-ក្ងឹ្ម عجل الله فرجه ងើបឡើងមែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អស់ទាំងយើង عليهم السلام ងើបឡើងតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ម្នាក់បន្ទាប់ពីម្នាក់លុះត្រាតែម្ចាស់ដាវ صلوات الله عليه والسلام មកដល់ ។ កាលណាម្ចាស់ដាវ صلوات الله عليه والسلام មកដល់ កាលនោះនឹងមានព្រះបញ្ជាមួយផ្សេងពីព្រះបញ្ជានេះ ។" (تأويل الآيات 1: 432/ 13)

وَقَالُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَٰتٞ مِّن رَّبِّهِۦۚ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ٥٠

៥០. ពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានឲ្យគេ(ព្រះសាស្តា)នូវសញ្ញាមួយ (អព្ភូតហេតុអស្ចារ្យ) ដែលមកពីព្រះម្ចាស់របស់គេ ?" ចូរអ្នកថា៖ "បណ្តាសញ្ញានៅឯអល់ឡោះហ្ស៊ា (អល់ឡោះហ្ស៊ាជាអ្នកសម្រេចឲ្យមានឬមិនមានអព្ភូតហេតុអស្ចារ្យ) ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកដាស់តឿនជាក់ច្បាស់ទេ [ដែលអំពាវនាវឲ្យមករកអល់ឡោះហ្ស៊ា] ។"

أَوَلَمۡ يَكۡفِهِمۡ أَنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحۡمَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٥١

៥១. មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពួកគេទេឬដែលយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរ ដែលគេសូត្រឲ្យពួកគេស្តាប់នោះ ? នៅក្នុងនេះមាននូវព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះកម្រើនសម្រាប់ជនដែលមានសទ្ធា[ដែលសុចរិត និងមានចិត្តនិងវិញ្ញាណបរិសុទ្ធជ្រះថ្លា] ។

قُلۡ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡ شَهِيدٗاۖ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلۡبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٥٢

៥២. ចូរអ្នកថ្លែង[ចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត ។ ល ។]ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ាជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់រវាងខ្ញុំនិងអស់លោក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើដែលមាននៅលើមេឃនិងដី ។ ជនណាដែលជឿរិទ្ធភាព មិនជឿអល់ឡោះហ្ស៊ាទេនោះ ជនទាំងនោះជាជនបរាជ័យ ។"

وَيَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلۡعَذَابِۚ وَلَوۡلَآ أَجَلٞ مُّسَمّٗى لَّجَآءَهُمُ ٱلۡعَذَابُۚ وَلَيَأۡتِيَنَّهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ٥٣

៥៣. ពួកគេសូមឲ្យអ្នកបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្មឆាប់មកដល់ ។ បើមិនមានកាលកំណត់រួចស្រេចមកហើយទេនោះ ទណ្ឌកម្មប្រាកដជានឹងបានមកដល់ពួកគេស្រេចទៅហើយ ។ វានឹងមកដល់ពួកគេភ្លាមៗ ដោយពួកគេមិនដឹងខ្លួនឡើយ ។

يَسۡتَعۡجِلُونَكَ بِٱلۡعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ٥٤

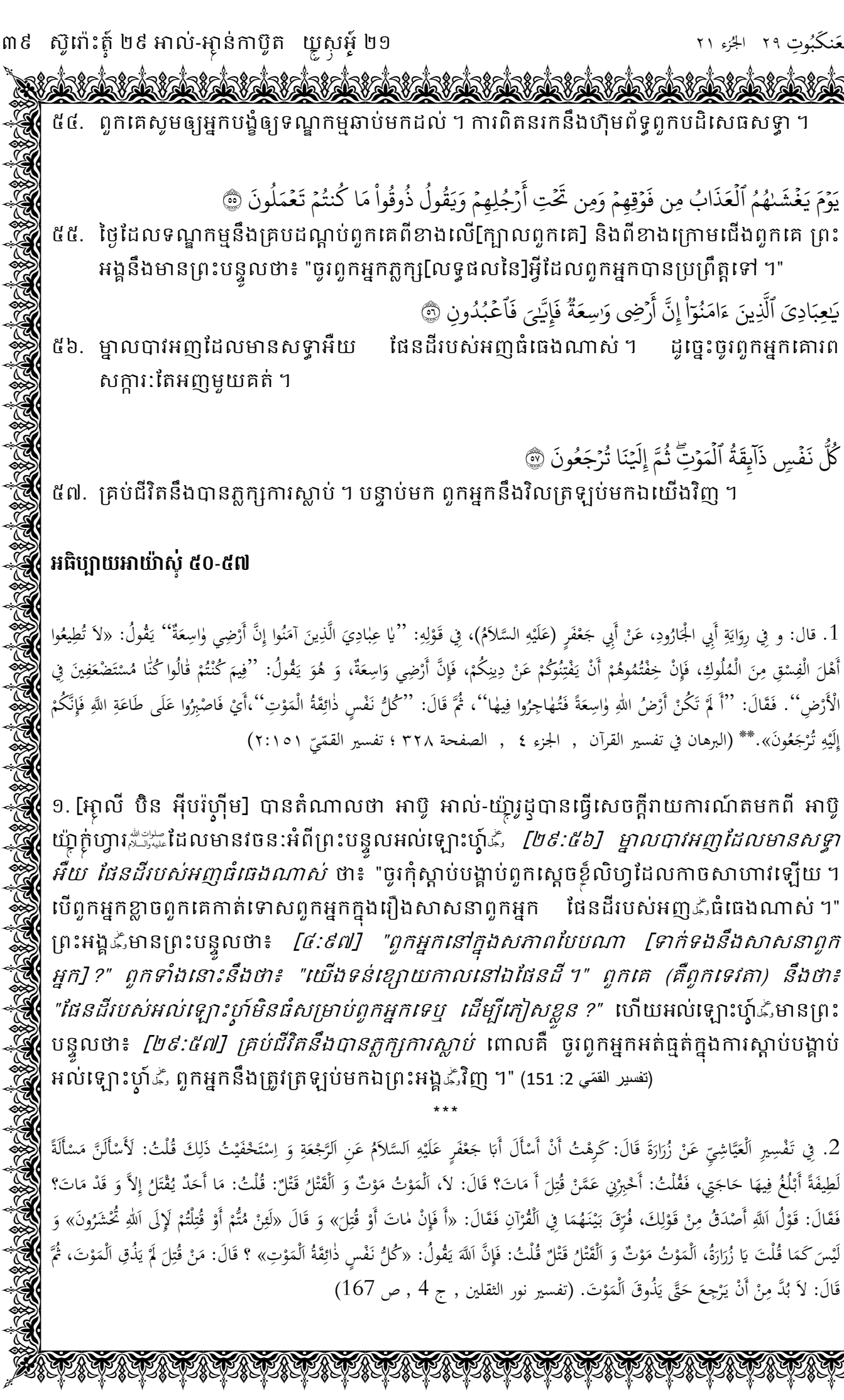

٥٤. ពួកគេសូមឲ្យអ្នកបង្ខំឲ្យទណ្ឌកម្មឆាប់មកដល់ ។ ការពិតនរកនឹងហ៊ាមព័ទ្ធពួកបដិសេធសទ្ធា ។

يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

٥٥. ថ្ងៃដែលទណ្ឌកម្មនឹងគ្របដណ្ដប់ពួកគេពីខាងលើ[ក្បាលពួកគេ] និងពីខាងក្រោមជើងពួកគេ ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកភ្លក្ស[លទ្ធផលនៃ]អ្វីដែលពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តទៅ ។"

يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ أَرْضِى وَٰسِعَةٌ فَإِيَّٰىَ فَٱعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

٥٦. ម្នាលបាវអញដែលមានសទ្ធាអើយ ផែនដីរបស់អញធំធេងណាស់ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកគោរពសក្ការៈតែអញមួយគត់ ។

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

٥٧. គ្រប់ជីវិតនឹងបានភ្លក្សការស្លាប់ ។ បន្ទាប់មក ពួកអ្នកនឹងវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ٥٠-٥٧

1. قال: و فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ''يا عِبادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي واسِعَةٌ'' يَقُولُ: «لاَ تُطِيعُوا أَهْلَ الْفِسْقِ مِنَ الْمُلُوكِ، فَإِنْ خِفْتُمُوهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ، فَإِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ، وَ هُوَ يَقُولُ: ''فِيمَ كُنْتُمْ قالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ''. فَقَالَ: ''أَ لَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللهِ واسِعَةً فَتُهاجِرُوا فِيها''، ثُمَّ قَالَ: ''كُلُّ نَفْسٍ ذائِقَةُ الْمَوْتِ''،أَيْ فَاصْبِرُوا عَلَى طَاعَةِ اللهِ فَإِنَّكُمْ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٢٨ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٥١)

១. [អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម] បានតំណាលថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ារ៉ូដ្ឋបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្ងារ ﷺ ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២៩:៥៦] ម្នាលបាវអញដែលមានសទ្ធាអើយ ផែនដីរបស់អញធំធេងណាស់* ថា៖ "ចូរកុំស្ដាប់បង្គាប់ពួកស្ដេចខ្វ៉ូលិហ្ងដែលកាចសាហាវឡើយ ។ បើពួកអ្នកខ្លាចពួកគេកាត់ទោសពួកអ្នកក្នុងរឿងសាសនាពួកអ្នក ផែនដីរបស់អញ ﷻ ធំធេងណាស់ ។" ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៤:៩៧] "ពួកអ្នកនៅក្នុងសភាពបែបណា [ទាក់ទងនឹងសាសនាពួកអ្នក]?" ពួកទាំងនោះនឹងថា៖ "យើងទន់ខ្សោយកាលនៅឯផែនដី ។" ពួកគេ (គឺពួកទេវតា) នឹងថា៖ "ផែនដីរបស់អល់ឡោះហ៊ានមិនធំសម្រាប់ពួកអ្នកទេឬ ដើម្បីកៀសខ្លួន ?"* ហើយអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៩:៥៧] គ្រប់ជីវិតនឹងបានភ្លក្សការស្លាប់* ពោលគឺ ចូរពួកអ្នកអត់ធ្មត់ក្នុងការស្ដាប់បង្គាប់អល់ឡោះ ﷻ ពួកអ្នកនឹងត្រូវត្រឡប់មកឯព្រះអង្គ ﷻ វិញ ។" (تفسير القمّي 2: 151)

***

2. فِي تَفْسِيرِ الْعَيَّاشِيِّ عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: كَرِهْتُ أَنْ أَسْأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عَنِ الرَّجْعَةِ وَ اِسْتَحْفَيْتُ ذَلِكَ قُلْتُ: لَأَسْأَلَنَّ مَسْأَلَةً لَطِيفَةً أَبْلُغُ فِيهَا حَاجَتِي، فَقُلْتُ: أَخْبِرْنِي عَمَّنْ قُتِلَ أَ مَاتَ؟ قَالَ: لاَ، اَلْمَوْتُ مَوْتٌ وَ اَلْقَتْلُ قَتْلٌ: قُلْتُ: مَا أَحَدٌ يُقْتَلُ إِلاَّ وَ قَدْ مَاتَ؟ فَقَالَ: قَوْلُ اَللَّهِ أَصْدَقُ مِنْ قَوْلِكَ، فُرِّقَ بَيْنَهُمَا فِي اَلْقُرْآنِ فَقَالَ: «أَ فَإِنْ مٰاتَ أَوْ قُتِلَ» وَ قَالَ «لَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اَللَّهِ تُحْشَرُونَ» وَ لَيْسَ كَمَا قُلْتَ يَا زُرَارَةُ، اَلْمَوْتُ مَوْتٌ وَ اَلْقَتْلُ قَتْلٌ قُلْتُ: فَإِنَّ اَللَّهَ يَقُولُ: «كُلُّ نَفْسٍ ذٰائِقَةُ اَلْمَوْتِ» ؟ قَالَ: مَنْ قُتِلَ لَمْ يَذُقِ اَلْمَوْتَ، ثُمَّ قَالَ: لاَ بُدَّ مِنْ أَنْ يَرْجِعَ حَتَّى يَذُوقَ اَلْمَوْتَ. (تفسير نور الثقلين , ج 4 , ص 167)

២. នៅក្នុងតាហ្ស៊ៀរ អាល់-អ៊ៃយ៉ាស្ស៊ី ស្ស៊ីរ៉ោះតុ៌បានថ្លែងថា ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសួរអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام អំពីនិវត្តន៍(الرجعة) ខ្ញុំក៏បានបិទរឿងនេះទុក ។ ខ្ញុំបាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ខ្ញុំនឹងរករបៀបសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដើម្បីបានសម្រេចបំណង ។" ខ្ញុំក៏បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីបុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ តើបុគ្គលនោះបានស្លាប់(ដោយការស្លាប់ជាធម្មជាតិ)ទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ទេ ។ ការស្លាប់គឺការស្លាប់ ការត្រូវសម្លាប់គឺការត្រូវសម្លាប់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្នកណាត្រូវគេសម្លាប់ អ្នកនោះត្រូវតែស្លាប់ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ត្រូវជាងសម្តីលោក ។ មានភាពខុសគ្នារវាងទាំងពីរនេះនៅក្នុងគ្ពួរអាន ។ ព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:១៤៤] បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់* ហើយព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:១៥៨] ទោះបីពួកអ្នកស្លាប់ឬត្រូវសម្លាប់ក៏ដោយ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវប្រមូលទៅឯអល់ឡោះហ្ស៊ូ ។* ស្ស៊ីរ៉ោះតុ៌អ៊ីយ នេះមិនដូចលោកថានោះទេ ការស្លាប់គឺការស្លាប់ ការត្រូវសម្លាប់គឺការត្រូវសម្លាប់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៩:៥៧] គ្រប់ជីវិតនឹងបានភ្លក្សការស្លាប់* ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "បុគ្គលត្រូវសម្លាប់មិនបានភ្លក្សការស្លាប់ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ចៀសមិនផុតទេ បុគ្គលនឹងត្រឡប់វិញ ទាល់តែបានភ្លក្សការស្លាប់ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហ្ការ៉ូ្ស ៨៨) 9:111-112

***

3**. قَالَ وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فِي بَطْنِ اَلْقُرْآنِ أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ. (تفسير القمى , الجزء ١ , الصفحة ١٩٩)

3**. លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺ អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:ថា៖ "ពួកគេប្រកែកសញ្ញាទាំងអស់របស់យើង عليهم السلام នៅក្នុងអត្ថន័យក្នុងរបស់គ្ពួរអាន ។ ពួកគេប្រកែកបណ្តាអ្នកស្នងទាំងអស់ عليهم السلام របស់យើង عليهم السلام ។" (تفسير القمى)

***

4**. و قال عليّ بن إبراهيم: ... الآيات: أمير المؤمنين و الأئمّة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «مَا لِلَّهِ آيَةٌ أَكْبَرُ مِنِّي».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٣ , الصفحة ١٥ ؛ تفسير القمّيّ ١:٣٠٩)

4**. អ្ន៉ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "សញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីមុាំ عليهم السلام ។ ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់រឿងនេះគឺសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام គឺ៖ "មិនមានសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ !" (تفسير القمّيّ)

***

5**. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، أَوْ غَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لاَ لِلَّهِ نَبَأٌ أَعْظَمُ مِنِّي».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٦٨١ ؛ الكافي ١:٣/١٦١)

5**. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៌ប្ពបានរាយការណ៍តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីយ៉ា តមកពី អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាប៊ូ អ្ន៉ម៉ៃ៉ រ ឬ ម្នាក់ទៀត តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាឌ្ស៊ៃ ត តមកពី អាប៊ូ ហ្ការ៉ាស្ស៊ូ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "មិនមានសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ! មិនមានដំណឹងណាមួយដែលមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ដែលធំជាងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ !" (الكافي)

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ نِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿٥٨﴾

៥៨. ជនដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា[ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ា] ដែលធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងនិងដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តិដើម្បីអល់ឡោះហ្ស៊ា] យើងនឹងឲ្យពួកគេបានស្នាក់នៅឯទីខ្ពស់ ក្នុងហានសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម បិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។ រង្វាន់របស់អ្នកប្រតិបត្តិវិសេសវិសាលអស្ចារ្យ ។

ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. បណ្តាអ្នកដែលអត់ធ្មត់[នៅលើមាគ៌ាអល់ឡោះហ្ស៊ា] ដែលប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតលើព្រះម្ចាស់ខ្លួន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៨-៥៩

1. فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنِ اَلْعَلاَءِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: كَانَ عَلِيُّ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: أَيُّمَا مُؤْمِنٍ دَمَعَتْ عَيْنَاهُ لِقَتْلِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ حَتَّى يَسِيلَ عَلَى خَدِّهِ، بَوَّأَهُ اَللَّهُ بِهَا فِي اَلْجَنَّةِ غُرَفاً يَسْكُنُهُ أَحْقَاباً.** (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٦٧)

១. នៅក្នុងតាហ្ស៊ូសៀររបស់អ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម (គ្ពុ ម្ម) លោកមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាល់-ហ្ការ៉ាន់ ប៊ិន ម៉ាស្ប៉ាប តមកពី អាល់-អ្ការ៉ាអ៊ី តមកពី មូហ្ការ៉ាម៉ាដ្ស ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានរាយការណ៍ថា អាប៊ូ ជ្ជាហ្ស៊ារ ﷺ មានវចនៈថាអ៊ីលី ﷺ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន ﷺ ធ្លាប់តែមានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាដែលបង្ហូរទឹកភ្នែកអំពីការសម្លាប់អាល់-ហ៊ូសៃន ﷺ ប៊ិន អ៊ីលី ﷺ ទាល់តែទឹកភ្នែកនោះហូរមកលើថ្ពាល់ អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ នឹងឲ្យអ្នកនោះនៅឯកន្លែងខ្ពស់ក្នុងហានសួគ៌ ដោយសារការសម្រក់ទឹកភ្នែកនេះ ។ ពួកគេនឹងនៅក្នុងហានសួគ៌នោះជានិច្ចរៀងរហូត ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហ្ការ៉ូស្ស៥៩)

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ٱللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

៦០. សត្វមានជីវិតសន្ធឹកសន្ធាប់មិនផ្តល់នូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យខ្លួនឯងទេ អល់ឡោះហ្ស៊ាផ្តត់ផ្តង់ពួកវានិងពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

៦១. បើអ្នកសួរពួកគេថា៖ "អ្នកណាបង្កើតមេឃនិងដី ធ្វើឲ្យដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទ្រនៅក្រោមចំណុះ[ព្រះអង្គសម្រាប់អស់លោក] ?" ពួកគេនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា" ។ ហេតុអ្វីបានជាពួកគេបែរជាគេចចេញ[ពីមាគ៌ាអល់ឡោះហ្ស៊ា] ?

ٱللَّهُ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُ لَهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ٦٢

៦២. អល់ឡោះហ៊ូ៑ប្រទាននូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតយ៉ាងច្រើនឲ្យបាវណាមួយរបស់ព្រះអង្គ ស្រេចតែលើព្រះអង្គ ឬព្រះអង្គរឹតតឿតវាសម្រាប់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ៊ូ៑ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِ مَوۡتِهَا لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۚ قُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡقِلُونَ ٦٣

៦៣. បើអ្នកសួរពួកគេថា៖ "អ្នកណាប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ ធ្វើឲ្យដីរស់ឡើងវិញក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ៊ូ ។" ចូរអ្នកថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្ដីស្ងើចសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ៊ូ ។" តែពួកគេភាគច្រើនមិនពិចារណាទេ ។

وَمَا هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا لَهۡوٞ وَلَعِبٞۚ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلۡأٓخِرَةَ لَهِيَ ٱلۡحَيَوَانُۚ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٦٤

៦៤. ជីវិតលោកនេះគ្រាន់តែជាការសប្បាយរីករាយនិងជាល្បែងប៉ុណ្ណោះ រីឯជម្រកលោកមុខនោះជាជីវិតរស់រាន បើពួកគេដឹង ។

فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ إِذَا هُمۡ يُشۡرِكُونَ ٦٥

៦៥. ពេលពួកគេឡើងនាវា ពួកគេបួងសួងអល់ឡោះហ៊ូ ថ្វាយសេចក្ដីគោរពសក្ការៈដ៏ស្មោះចំពោះព្រះអង្គ ។ តែលុះព្រះអង្គបានរម្ដោះពួកគេមកដល់ដីគោក ពួកគេបែរជាយកអ្វីផ្សេងមកបូករួមហ៊ានហាយជាមួយព្រះអង្គ

لِيَكۡفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ وَلِيَتَمَتَّعُواْۚ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٦٦

៦៦. ចូរឲ្យពួកគេនិរគុណអំពីអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនោះចុះ ។ ចូរឲ្យពួកគេសប្បាយរីករាយ [ជាមួយទ្រព្យលោកិយតាមចំណង់ចិត្ត]ចុះ ។ បន្ទាប់ទៀតពួកគេនឹងដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦០-៦៦

1. وقال على بن ابراهيم رحمه الله في قوله عزوجل: وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ قال: كانت العرب يقتلون اولادهم مخافة الجوع فقال الله عزوجل: الله يرزقهم واياكم. (تفسير نور الثقلين - ج ٤ - الصفحة ١٦٨)

១. អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីบ៉ារ៉ាហ៊ីមមានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង *[២៩:៦០] សត្វមានជីវិតសន្ធឹកសន្ធាប់មិនផ្ដល់នូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យខ្លួនឯងទេ អល់ឡោះហ៊ូ៑ផ្ដត់ផ្ដង់ពួកវានិងពួកអ្នក* ថា៖ "ពួកអារ៉ាប់ធ្លាប់តែសម្លាប់កូនឯងព្រោះតែខ្លាចអត់ឃ្លាន ដូច្នេះអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *អល់ឡោះ ﷻ ផ្ដត់ផ្ដង់ពួកវានិងពួកអ្នក ។"* (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហ្ទាឌ្ទីស្ស ៩០)

***

2. فِي مَجْمَعِ اَلْبَيَانِ وَ عَنْ عَطَاءٍ عَنِ اِبْنِ عُمَرَ قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّى دَخَلْنَا بَعْضَ حِيطَانِ اَلْأَنْصَارِ فَجَعَلَ سَقَطَ مِنَ اَلتَّمْرِ وَ يَأْكُلُ، فَقَالَ: يَا اِبْنَ عُمَرَ مَا لَكَ لاَ تَأْكُلُ؟ فَقُلْتُ: لاَ أَشْتَهِيهِ يَا رَسُولَ اَللَّهِ، قَالَ: لَكِنِّي أَشْتَهِيهِ وَ هَذِهِ صُبْحُ رَابِعَةٍ مُنْذُ لَمْ أَذُقْ طَعَاماً وَ لَوْ شِئْتُ لَدَعَوْتُ رَبِّي فَأَعْطَانِي مِثْلَ مُلْكِ كِسْرَى وَ قَيْصَرَ، فَكَيْفَ بِكَ يَا اِبْنَ عُمَرَ إِذَا بَقِيتَ مَعَ قَوْمٍ يَخْبَأُونَ رِزْقَ سَنَتِهِمْ لِضَعْفِ اَلْيَقِينِ، فَوَ اَللَّهِ مَا بَرِحْنَا حَتَّى نَزَلَتْ: «وَ كَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لاٰ تَحْمِلُ رِزْقَهَا اَللَّهُ يَرْزُقُهٰا وَ إِيّٰاكُمْ وَ هُوَ اَلسَّمِيعُ اَلْعَلِيمُ». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٦٨)

2. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាច់ម៉ាក់ អាល់-បាយ៉ាន ទទួលបានពី អាត្ថ័ ដែលទទួលបានពី អ៊ីបនូ អ៊ុំម៉ារ ដែលបានឲ្យដឹងថា៖ "យើងបាននៅជុំជាមួយរ៉សូលុលឡោះហ៍ﷺ កាលយើងបានទៅដល់តំបន់ពួកអាន់សោ្វរ ។ ព្រះអង្គﷺបានបេះផ្លែលម៉ើសោយ ។ ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អ៊ុំម៉ារអើយ ហេតុអ្វីលោកមិនទទួលទាន ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "រ៉សូលុលឡោះហ៍ﷺអើយ ទូលបង្គំមិនឃ្លានទេ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "តែខ្ញុំﷺឃ្លាន នេះជាព្រឹកទីបួនហើយដែលខ្ញុំﷺមិនបានបរិភោគចំណីទេ ។ បើខ្ញុំﷺចង់ ខ្ញុំﷺនឹងបួងសួងសូមព្រះម្ចាស់ﷻខ្ញុំﷺ ព្រះអង្គﷻបានប្រទានឲ្យខ្ញុំﷺនូវរាជាណាចក្ររបស់ឃុស្រូ (Chosroe) និងសេសារ (Caesar) ។ អ៊ីបនូ អ៊ុំម៉ារអើយ តើលោកនឹងទៅជាយ៉ាងណាបើលោកត្រូវរស់នៅជាមួយប្រជារាស្ត្រដែលគេបានបង្អត់ចំណីអស់មួយឆ្នាំនោះ ?" សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ៍ﷻ យើងមិនបានចោលទេ ទាល់តែ *[២៩:៦០] សត្វមានជីវិតសន្ធឹកសន្ធាប់មិនផ្ដល់នូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យខ្លួនឯងទេ អល់ឡោះហ៍ផ្ដត់ផ្គង់ពួកវានិងពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ* ត្រូវបានបើកឲ្យដឹង ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ២៩ ហាឌីស្ទ៦១)

--

أَوَ لَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ ٱلنَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۚ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

៦៧. ពួកគេមិនឃើញទេថាយើងបានចាត់ឲ្យមានដែនដីពិសិដ្ឋប្រកបដោយសន្តិសុខ (ម៉ាក់កាស្ស៊) រីឯនៅជុំវិញនោះមនុស្សត្រូវលួចប្លន់ ? តើពួកគេជឿអ្វីដែលខុស បដិសេធព្រះគុណអល់ឡោះហ៍ឬ ?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾

៦៨. អ្នកណាទៅដែលអប្រិយជាងបុគ្គលដែលប្រឌិតមុសាវាទអំពីអល់ឡោះហ៍ ឬដែលប្រកែកថាការពិតជារឿងកុហកភូតភរពេលការពិតនោះមកដល់អ្នកនោះ ? ជម្រករបស់ជនបដិសេធសទ្ធាគឺនៅក្នុងនរកមែនទេ ?

وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

៦៩. ជនណាដែលខំប្រឹងប្រែងដើម្បី[មករក]យើង យើងនឹងដឹកនាំជននោះលើមាគ៌ាយើង ។ ការពិតអល់ឡោះហ៍នៅជាប់ជាមួយបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ (ជនទាំងឡាយដែលព្យាយាមរស់នៅ និងព្យាយាមប្រតិបត្តិតាមការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ៍) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ស៊ ៦៧-៦៩

1. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «هَذِهِ الْآيَةُ لِآلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لِأَشْيَاعِهِمْ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٢٩ ؛ تفسير القمّيّ ٢:١٥١)

1. បន្ទាប់មកអ្ការ៉ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ាហ្ជ្រូដបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្វារ ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះសម្រាប់ព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ និងស្ទ្រីអ្ការ៉ាស៊ុ់ របស់ព្រះអង្ค عليهم السلام ។" (تفسير القمّي 2: 151)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ عُمَرَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ زَكِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ مُنْذِرٍ الثَّوْرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ''، فَأَنَا ذَلِكَ الْمُحْسِنُ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٣٠ ؛ تأويل الآيات ١:١٥/٤٣٣)

2. [...] ទទួលបានពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-ហ្ជាណាហ្ជ៊ីយ៉ាស៊ុ ដែលទទួលបានមកពីព្រះបិតាលោកអ្ការ៉ាលី ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៩:៦៩] ការពិតអល់ឡោះហ្ជ៉ានៅជាប់ជាមួយបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ* អ្នកប្រព្រឹត្តល្អនោះគឺខ្ញុ ﷺ ។" (تأويل الآيات 1: 433/ 15)

***

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْخَثْعَمِيُّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ الَّذِينَ جاهَدُوا فِينا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنا وَ إِنَّ اللهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ''، قَالَ: «نَزَلَتْ فِينَا».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٣٠ ؛ تأويل الآيات ١:١٦/٤٣٣)

3. [...] ទទួលបានពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ាហ្ជ្រូដ ដែលទទួលបានពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្វារ ﷺ ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ *[២៩:៦៩] ជនណាដែលខំប្រឹងប្រែងដើម្បី[មករក]យើង យើងនឹងដឹកនាំជននោះលើមាគ៌ាយើង ។ ការពិតអល់ឡោះហ្ជ៉ានៅជាប់ជាមួយបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ* ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុ់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីយើង عليهم السلام ។" (تأويل الآيات 1: 433/ 16)

***

4**. فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ النِّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: وَ مَنْ فَسَّرَ الْقُرْآنَ بِرَأْيِهِ فَقَدِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ١ , الصفحة ٣١٧)

4**. នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អាល់-ឌ្វីន រ៉ា តាមុ៉ាំ អាន់-នៀអ្ម៉ាម៉ាស៊ុ យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អ្ការ៉ាប់ឌ្ឆុលរ៉ោះហ្ជ៉ាម៉ាន ប៊ិន សាមូរ៉ោះតុ៌ ដែលបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា ﷺ ដែលមានព្រះវចន:នៅក្នុងហ្ជ្ដ្ជ៊ីស្ស ដែងមួយថា៖ "អ្នកណាបកស្រាយគ្ពីរអានតាមតែចិត្តឯង អ្នកនោះប្រឌិតមុសាវាទអំពីអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ ។" (تفسير نور الثقلين)

***

5**. الْمُفِيدُ، فِي (الْإِخْتِصَاصِ)، قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ): فِي قَوْلِهِ: ''وَ الَّذِينَ جاهَدُوا فِينا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنا وَ إِنَّ اللهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ''، قَالَ: «نَزَلَتْ فِينَا أَهْلَ الْبَيْتِ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٣٠ ؛ الإختصاص: ١٢٧ ، شواهد التنزيل ١:٦٠٦/٤٤٢ و ٦٠٧)

5**. អាល់-មូហ្ស៊ីដ្ធ [នៅក្នុងសាត្រា] អាល់-អៀខ៍ទីស្វស្ង់ មានប្រសាសន៍ថាគេបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្ហ៊ុំហ្វារ មូហ៊ាំម៉ាដ្ធ៍صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គعز وجل *[២៩:៦៩] ជនណាដែលខំប្រឹងប្រែងដើម្បី[មករក]យើង យើងនឹងដឹកនាំជននោះលើមាគ៌ាយើង ។ ការពិត អល់ឡោះហ្ទ៍នៅជាប់ជាមួយបណ្ដាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ ។* ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្ង់នេះត្រូវដាក់ចុះមកស្ដីអំពីយើងعليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋានعليهم السلام ។" (البرهان في تفسير القرآن)

29/07/2016

ពាក្យរាយ

-អត្ថន័យរបស់ អាលិហ្វ ឡាំ មីម [២៩:១]..... ៤
-*បណ្តាអ្នកមានចំណេះប្រាជ្ញា* គឺយើង عليهم السلام [២៩:៣៦-៤៣] ។ ៣២
-ហ្ជ្ជាម៉ៃរ៉ីអ៉ុ (អ្ជៃស្ជាស៉ុ) [២៩:៣៦-៤៣] ។.....៣២
-រូមភេទជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា [២៩:២៧-៣៥] ។ ២៩
-អាយុរបស់នុះហ្ជ៉ា عليه السلام [២៩:១៤-១៥] ។..... ១៨

Revision: 04/02/2018, 19/08/2019, 13/09/2020, 14/12/2020, 11/04/2023(29:27-35), 13/09/2023(29:27-35), 28/11/2023(29:10-13), 21/05/2024(29:1)